

НАЦРТ

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН
ЗА РОДНУ РАВНОПРАВНОСТ
ОПШТИНЕ ПЛАНДИШТЕ
ЗА ПЕРИОД 2025-2027**

новембар, 2024. године

САДРЖАЈ

1. Увод	3
2. Међународни законодавни оквир за родну равноправност	4
3. Национални законодавни оквир родне равноправности	7
4. ПРОЦЕС ИЗРАДЕ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА	13
5. АНАЛИЗА СТАЊА	15
5.1. Индекс друштвеног развоја општине Пландиште.....	18
5.2. ЕКОНОМИЈА	22
5.2.1. ПОЉОПРИВРЕДА	26
5.2.2. ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО.....	28
5.2.3. САОБРАЋАЈ И ИНФРАСТРУКТУРА.....	29
5.3. ОБРАЗОВАЊЕ	30
5.4. ЗДРАВЉЕ	37
5.5. СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА.....	41
5.5.1. Насиље над женама / безбедност.....	45
5.6. УЧЕШЋЕ ЖЕНА У ПЛАНДИШТУ	48
5.7. КУЛТУРА	52
5.8. СПОРТ	54
6. СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ И АКТИВНОСТИ.....	57
ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ	57
7. СПРОВОЂЕЊЕ И ПРАЋЕЊЕ СПРОВОЂЕЊА ЛАП-а	86
7.1. ПЛАН СПРОВОЂЕЊА И ПРАЋЕЊА	88

1. Увод

Општина Пландиште је препознала значај унапређења родне равноправности на локалном нивоу и са тим циљем приступила изради Локалног акционог плана за родну равноправност. Овај документ представља кључни корак ка унапређењу положаја жена, осетљивих група, и остваривању једнаких права и могућности за све грађане и грађанке, без обзира на пол, родни идентитет или друга лична својства.

Локални акциони план за родну равноправност (ЛАП за РР) за општину Пландиште заснива се на принципима једнакости, инклузије и људских права. У складу са законским оквирима и обавезама које произилазе из сета антидискриминаторних закона, општина се обавезује да кроз овај план дефинише приоритете, активности и ресурсе неопходне за његову реализацију. Овај план је оперативни оквир који омогућава систематски приступ решавању изазова у области родне равноправности.

ЛАП за РР у општини Пландиште је резултат заједничког рада свих релевантних локалних актера, институција, организација цивилног друштва и заједнице. С тим у вези и у складу са обавезама које проистичу из Закона о родној равноправности, Закона о планском систему, општина Пландиште оформила је Радну групу за израду Локалног акционог плана за унапређење родне равноправности у општини Пландиште решењем број: 020- 34/2024-II од 20.08.2024. године.

Општина ће кроз сарадњу и активно учешће свих институција, организација и заинтересованих грађана и грађанки настојати да побољша положај жена, смањи родне разлике и обезбеди једнаке шансе за све.

Планом су дефинисани конкретни кораци за уклањање препрека које стоје на путу родној равноправности, са циљем да општина Пландиште постане инклузивнија и праведнија заједница у којој сви имају једнаке могућности за развој и напредак. Овај документ је оквир да се пружи допринос у изградњи друштва у којем се поштују различитости и подстиче пуно учешће свих грађана и грађанки у јавном, економском, социјалном и друштвеном животу.

ЛАП за РР је постављен као средство за остваривање дуготрајних и значајних промена, које ће допринети квалитету живота у општини Пландиште.

2. Међународни законодавни оквир за родну равноправност

Међународни законодавни оквир за родну равноправност пружа основне смернице и стандарде које земље треба да прате како би обезбедиле једнакост полова и родну равноправност. Међународни правни оквир у области родне равноправности и заштите жена од дискриминације чине међународни уговори о људским правима, који гарантују право на равноправност и недискриминацију. Универзални међународни антидискриминациони правни оквир чине конвенције Уједињених нација (УН) о људским правима и забрани дискриминације. За област родне равноправности посебно је важна правна регулатива Уједињених нација и Савета Европе, организације чији је Република Србија чланица, као и смернице и документи Европске уније имајући у виду да је Република Србија кандидат за чланство.

Кључни међународни документи су:

- **Универзална декларација о људским правима (1948);**
- **Међународни пакт о економским, социјалним и културним правима (1966);**
- **Међународна конвенција о укидању свих облика расне дискриминације (1965);**
- **Конвенција Уједињених нација о правима детета (1989);**
- **Конвенција о правима особа са инвалидитетом (2006);**
- **Конвенција УН-а о елиминацији свих облика дискриминације жена (CEDAW)** - Ова конвенција поставља стандарде за елиминацију свих облика дискриминације жена у свим сферама живота. Она захтева од држава потписница да предузму конкретне мере како би осигурале родну равноправност у законима, политикама и пракси.
- **Резолуција Савета безбедности УН 1325 (UN Security Council Resolution 1325)** - Ова резолуција наглашава значај улоге жена у миру и сигурности, укључујући њихово учешће у процесима доношења одлука, превенцији конфликта и пост-конфликтној обнови, обавезујући и локални ниво на деловање.
- **Платформа за акцију Пекинг (Beijing Platform for Action)** – Овај документ је усвојен на Четвртој светској конференцији УН о женама 1995. године и идентификује 12 кључних области деловања за постизање родне равноправности, укључујући образовање, здравствену заштиту, учешће у политици и одлучивању, економску независност и заштиту од насиља над женама.

- **Агенда 2030 за одрживи развој (2030 Agenda for Sustainable Development)** - Циљ 5 "Постизање родне равноправности и оснаживање свих жена и девојака" је део глобалних циљева одрживог развоја које је усвојила Генерална скупштина УН-а. Овај циљ се односи на осигуравање равноправности полова у свим аспектима друштва на свим нивоима до 2030. године.

- **Конвенција Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици (Истанбулска конвенција)**¹ -Донета је са циљем успостављања нулте толеранције на насиље према женама и насиље у породици, као и да допринесе сузбијању свих облика дискриминације према женама и промовише суштинску једнакост жена и мушкараца. Ова Конвенција обавезује државе потписнице да предузму одговарајуће мере како би осигурале заштиту и подршку жртвама родно заснованог насиља као и насиља у породици.

- **Европска конвенција за заштиту људских права и основних слобода(1950)** - Овим документом је забрањена дискриминација у уживању права и слобода гарантованих конвенцијом по било ком основу, као што је пол, раса, боја коже, језик, религија, политичко или друго уверење, национално или друштвено порекло, повезаност са националном мањином, имовно стање, рођење или други статус,² као и Протокол бр. 12 (2000) којим је омогућено да се заштита од дискриминације може тражити у вези са кршењем било ког права које је гарантовано националним законодавством.

- **Европска Повеља о родној равноправности на локалном нивоу (2006)**³- Заснована је на следећим начелима: 1) равноправност жена и мушкараца је фундаментално право; 2) да би родна равноправност била загарантована, морају се решавати питања вишеструке дискриминације и хендикепа; 3) подједнако учешће жена и мушкараца у процесима одлучивања је предуслов за демократско друштво; 4) елиминисање родних стереотипа је фундаментално за постизање равноправности између жена и мушкараца; 5) увршћивање родних ставова у све активности локалне и регионалне управе је неопходно у процесу побољшања равноправности између жена и мушкараца и 6) правилно обезбеђивање ресурса за акциони план и програм је неопходан алат у унапређивању родне равноправности.

¹Закон о ратификацији Конвенције Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици, „Сл. гласник РС - Међународни уговори“, бр. 12/2013

² Члан 14. ЕКЉП

³Текст Европске повеље о родној равноправности на локалном нивоу доступан је на српском језику на:<https://ravnopravnost.org.rs/wp-content/uploads/2017/03/Evropska-povelja-o-rodnoj-ravnopravnosti-na-lokalnom-nivou.pdf>

- **Стратегија за родну равноправност Савета Европе за период 2024–2029** – Надовезује се на претходне напоре и уводи нове приоритете. Ова стратегија има за циљ даље унапређење равноправности кроз шест кључних области, као што су елиминација родног насиља, промоција равноправног учешћа у процесима одлучивања, и унапређење права ЛГБТК+ особа. Овај документ је посебно важан јер истиче нове изазове, као што су утицај дигиталних технологија и родни аспекти климатских промена, и на тај начин проширује области у којима се родна равноправност мора примењивати на свим нивоима друштва.

Овај свеобухватан оквир обавезује државе, али и локалне заједнице као што је општина Пландиште, да развијају и спроводе политике у складу са међународним стандардима који су директно ратификовани у прописе Републике Србије, прилагођавајући их специфичним локалним потребама и контекстима, али не одступајући од постављених вредности и стандарда.

3. Национални законодавни оквир родне равноправности

Национални законодавни оквир за родну равноправност представља скуп закона, политика и прописа које је усвојила држава како би промовисала и обезбедила родну равноправност. Ови закони и прописи играју кључну улогу у осигуравању једнаких права, прилика и заштите за све грађане и грађанке без обзира на њихов пол или родну идентификацију. Може се рећи да је национални правни оквир забране дискриминације и родне равноправности у Републици Србији доста развијен и усаглашен са међународним стандардима.

Национални законодавни оквир за родну равноправност у Србији који служи као основа израду ЛАП за РР у општини Пландиште чине следећа документа/јавне политике:

- *Устав Републике Србије*⁴ – Забрањује дискриминацију и њиме је прописано да су пред Уставом и законом сви једнаки, као и да свако има право на једнаку законску заштиту, без дискриминације.⁵ Уставом је забрањена свака дискриминација, непосредна или посредна, по било ком основу, а нарочито по основу расе, пола, националне припадности, друштвеног порекла, рођења, вероисповести, политичког или другог уверења, имовног стања, културе, језика, старости и психичког или физичког инвалидитета.⁶ Са аспекта положаја жена, веома је важно што је Уставом изричито прописано да се не сматрају дискриминацијом посебне мере које Република Србија може увести ради постизања пуне равноправности лица или групе лица која су у суштински неједнаком положају са другим грађанима.⁷ Уставом Републике Србије прописано је да држава јемчи равноправност жена и мушкараца и развија политику једнаких могућности.⁸
- *Закон о забрани дискриминације* - Овај закон забрањује дискриминацију на основу различитих карактеристика, укључујући пол, родни идентитет и сексуалну оријентацију. Пружа основне смернице за спречавање и борбу против свих облика дискриминације. Дискриминација је дефинисана као свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лица или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица, на отворен или прикривен начин, а које се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, роду, родном идентитету, сексуалној оријентацији, полним карактеристикама,

⁴ „Службени гласник РС“, бр. 98/2006

⁵ Члан 21. ст. 1. и 2. Устава Републике Србије

⁶ Члан 21. став 3. Устава Републике Србије

⁷ Члан 21. став 4. Устава Републике Србије

⁸ Члан 15. Устава Републике Србије

нивоом прихода, имовном стању, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним или претпостављеним личним својствима.

- *Закон о родној равноправности* - Овај закон се бави увођењем родне равноправности у свим сферама живота, укључујући области као што су образовање, запошљавање, здравствена заштита и политичко учешће. Он пружа основне смернице за постизање родне равноправности. Према одредбама овог закона, *родна равноправност подразумева једнака права, одговорности и могућности, равномерно учешће и уравнотежену заступљеност жена и мушкараца у свим областима друштвеног живота, једнаке могућности за остваривање права и слобода, коришћење личних знања и способности за лични развој и развој друштва, једнаке могућности и права у приступу робама и услугама, као и остваривање једнаке користи од резултата рада, уз уважавање биолошких, друштвених и културолошки формираних разлика између мушкараца и жена и различитих интереса, потреба и приоритета жена и мушкараца приликом доношења јавних и других политика и одлучивања о правима, обавезама и на закону заснованим одредбама, као и уставним одредбама.* Закон о родној равноправности експлицитно пописује врсте планских аката у области родне равноправности и начин извештавања о њиховој реализацији, институционални оквир за остваривање родне равноправности, надзор над применом закона и друга питања од значаја за остваривање и унапређивање родне равноправности. Законом је операционализован процес увођења родне перспективе прописивањем обавезе усвајања посебних мера, родно одговорног буџетирања, прикупљања родно сензитивних података и усвајања планских аката. Прописано је да мере за остваривање и унапређивање родне равноправности подразумевају стварање једнаких могућности за учешће и равноправан третман жена и мушкараца у области рада, запошљавања и samozapošljavanja, социјалне и здравствене заштите, образовања, васпитања, науке и технолошког развоја, информационо-комуникационих технологија и информационог друштва, одбране и безбедности, саобраћаја, енергетике, заштите животне средине, културе, јавног информисања, спорта, у органима управљања и надзора и њиховим телима, политичког деловања и јавних послова, сексуалног и репродуктивног здравља и права, приступа роби и услугама. Утврђена је обавеза усвајања националне стратегије и акционог плана за родну равноправност, акционог плана за родну равноправност јединице територијалне аутономије и јединица локалне самоуправе, обавеза органа јавне власти и послодаваца да у своје планове и програме рада унесу део о родној равноправности, као и обавеза усвајања плана управљања ризицима од повреде принципа родне равноправности.

Законом о родној равноправности прописано је да се у јединици локалне самоуправе образују тела за родну равноправност и то:

1) *Комисија за родну равноправност* у Скупштини јединице локалне самоуправе, као стално радно тело Скупштине, које чине одборници, а све акте који се упућују скупштини разматра из родне перспективе;

2) *Савет за родну равноправност* се образује у органима управе јединице локалне самоуправе, а чине га именована или постављена лица, представници установа, органа и организација у областима значајним за родну равноправност и спречавање и сузбијање родно заснованог насиља, прати стање у области родне равноправности, иницира и предлаже мере за унапређење родне равноправности. У раду Савета обавезно учествују и лица задужена за родну равноправност у органима управе јединице локалне самоуправе, која тим саветима пружају стручну и административно-техничку потпору у раду.

Ова тела за родну равноправност сарађују међусобно као и са свим другим телима за родну равноправност на нивоу јединице локалне самоуправе, аутономне покрајине и Републике Србије. Актима Скупштине јединице локалне самоуправе ближе се уређују избор, надлежности и начин рада тела за родну равноправност.⁹ Поред тога, органи јавне власти који имају више од 50 запослених и радно ангажованих лица, дужни су да из реда својих запослених одреде лице задужено за родну равноправност у складу са својим актом о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места.¹⁰

Лице задужено за родну равноправност: 1) прати спровођење политика и мера за остваривање и унапређивање родне равноправности из делокруга органа у којем су запослени; 2) прати стање о полној структури запослених и радно ангажованих лица у органу у коме су одређени и саставља извештаје о утврђеном стању у погледу достигнутог нивоа остваривања родне равноправности у области из делокруга органа; 3) доставља извештаје из тачке 2. овог става руководиоцу органа, које орган јавне власти, након доношења, доставља министарству; 4) сарађује са министарством и телима за родну равноправност на питањима значајним за остваривање и унапређивање родне равноправности; 5) припрема податке, анализе и материјале потребне за рад тела за родну равноправност; 6) обавља и друге послове у складу са актом о одређивању лица задуженог за родну равноправност. Лица задужена за родну равноправност морају бити обучена за обављање наведених послова. Министарство у сарадњи са Националном академијом за јавну управу ближе уређују програм и начин обуке лица задужених за родну равноправност, у складу са законом.¹¹¹²

⁹ Члан 63. ЗРР

¹⁰ Руководилац органа јавне власти за лице задужено за родну равноправност одређује руководиоца организационе јединице у чијој надлежности су послови који се односе на вођење евиденција у области рада. О одређивању лица задуженог за родну равноправност и о свакој промени овог лица органи јавне власти обавештавају министарство.

¹¹ Члан 64. ЗРР

- *Закон о спречавању насиља у породици* - Овај закон се бави насиљем у породици и насиљем над женама, пружајући заштиту жртвама и дефинисавајући мере које држава предузима како би спречила и казнила насиље.
- *Закон о раду* - Овај закон регулише права и обавезе запослених, укључујући и одредбе које се тичу једнакости и недискриминације на радном месту.
- *Закон о образовању* - Овај закон садржи одредбе које се односе на родну равноправност у образовном систему, укључујући подстицање учешћа девојчица и дечака у свим областима образовања.
- *Закон о јавним набавкама* - Овај закон може садржати одредбе које промовишу родну равноправност у процесима јавних набавки, укључујући подстицање жена предузетница.
- *Закон о локалној самоуправи* – Према овом закону, локална самоуправа је право грађана да непосредно и преко слободно изабраних представника управљају јавним пословима од непосредног, заједничког и општег интереса за локално становништво, као и право и обавеза органа локалне самоуправе да у складу са законом, планирају, уређују и управљају јавним пословима који су у њиховој надлежности и од интереса за локално становништво. У вршењу своје надлежности, јединица локалне самоуправе доноси прописе самостално, у складу са својим правима и дужностима утврђеним Уставом, законима, другим прописима, стратешким документима и статутом. У надлежности је јединице локалне самоуправе да се стара о остваривању, заштити и унапређењу људских и мањинских права и родној равноправности.
- *Закон о планском систему*¹³ -Овим законом уређује се плански систем Републике Србије, односно, управљање системом јавних политика и средњорочно планирање, врсте и садржина планских докумената које у складу са својим надлежностима предлажу, усвајају и спроводе сви

¹² Уставни суд је 27. јуна 2024. године покренуо поступак за оцену уставности Закона о родној равноправности, реагујући на поднете иницијативе. Кључна уставноправна питања укључују: да ли закон подрива уставне гаранције равноправности полова, да ли је увођење родно осетљивог језика у складу са Уставом и језичким стандардима, и да ли његова обавезна примена угрожава слободу грађана у коришћењу језика по личном избору. Ова питања, између осталог, дотичу и поштовање уставних норми о слободи мишљења и изражавања. Привременим решењем Уставни суд је обуставио извршење појединих аката или радњи предузетих на основу одредби овог закона.

¹³ „Службени гласник РС“, бр. 30/2018

учесници у планском систему, међусобна усклађеност планских докумената, поступак утврђивања и спровођења јавних политика и обавеза извештавања о спровођењу планских докумената, као и сходна примена обавезе спровођења анализе ефеката на прописе и на вредновање учинака тих прописа.¹⁴ Документ јавних политика јесте плански документ којим учесници у планском систему, у складу са својим надлежностима, утврђују или разрађују већ утврђене јавне политике. Врсте докумената јавних политика јесу: 1) стратегија; 2) програм; 3) концепт политике и 4) акциони план.¹⁵ Акциони план је документ јавне политике највишег нивоа детаљности, којим се разрађују стратегија или програм, у циљу управљања динамиком спровођења мера јавних политика које доприносе остваривању посебних циљева стратегије, односно програма.¹⁶ Акциони план садржи следеће обавезне елементе:¹⁷ 1) опште и посебне циљеве преузете из стратегије, односно програма који разрађује; 2) мере и активности за постизање општих и посебних циљева стратегије, односно програма, уз навођење пројеката ако се мере и/или активности спроводе кроз пројекте; 3) институције партнере одговорне за спровођење мера и активности, као и институцију носиоца која је одговорна за праћење спровођења и извештавање о спровођењу стратегије, односно програма који акциони план разрађује; 4) рок за завршетак предвиђених мера и активности; 5) потребна средства за спровођење мера, уз навођење извора финансирања за обезбеђена средства; 6) показатеље учинака на нивоу мера јавних политика, а по потреби и на нивоу активности; 7) информације о прописима које би требало донети односно изменити како би се реализовале мере јавне политике; 8) друге елементе прописане подзаконским актом Владе.

- *Закон о буџетском систему* - Подразумева да је родна анализа саставни део процеса увођења родно одговорног буџетирања у Републици Србији, које је дефинисано Законом о буџетском систему. Према одредбама овог закона, родно одговорно буџетирање представља увођење принципа родне равноправности у буџетски процес, што подразумева родну анализу буџета и реструктурирање прихода и расхода са циљем унапређења родне равноправности. Родна равноправност је један од циљева буџетског система, па је прописано да буџетски систем, између осталог, треба да оствари алокацијску ефикасност која подразумева распоређивање средстава буџета са циљем унапређења родне равноправности. Ово се

¹⁴ Члан 1. Закона о планском систему

¹⁵ Члан 10. Закона о планском систему

¹⁶ Члан 18. Закона о планском систему. Акциони план се ревидира по потреби, у складу са резултатима праћења спровођења и резултатима ех-рост анализе ефеката јавне политике, односно, у случају да се утврди потреба, приступа се припреми његових измена и допуна. Ревизијом акционог плана мењају се појединачни елементи садржаја акционог плана, као што су активности, рокови и институције одговорне за спровођење активности.

¹⁷ Члан 19. Закона о планском систему

односи на све нивое – републички, покрајински и локални, а обавезује и директне и индиректне буџетске кориснике.

ЛАП за општину Пландиште израђен је уз пуно поштовање међународног и националног правног оквира забране дискриминације и родне равноправности, као и уз поштовање специфичности и потреба локалне заједнице и ресурса како би се постигао већи утицај уз прихватање постојећих ограничења, као и околности.

4. ПРОЦЕС ИЗРАДЕ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА

ЛАП за РР у општини Пландиште израђен је у оквиру пројекта који је подржан од стране Завода за равноправност полова АПВ.

Активности које су предузете у општини Пландиште у току израде Локалног акционог плана за родну равноправност су:

- ✓ Формирана је Радна група за израду Локалног акционог плана за родну равноправност 20.08.2024. године. Радна група се састоји од 22 чланова/це и чине је представници/це различитих општинских ресора и институција, као и удружења.
- ✓ Одржан је први састанак Радне групе за израду ЛАП-а родну равноправност 23.09.2024. године где су утврђени кораци и циљеви за израду Локалног акционог плана.
- ✓ Одржан је састанак Радне групе за израду ЛАП-а родну равноправност на коме су представљени истраживачки инструменти и алати за укључивање грађана и грађанки у израду ЛАП-а, као и договорени даљи кораци.
- ✓ Одржане су две фокус групе са представницима/цама различитих служби и установа у општини Пландиште (општинском управом, Домом здравља, Националном службом за запошљавање, Центром за социјални рад, две основне школе, Полицијском управом), као и удружењима жена за дефинисање области и кључних проблема којима ће се бавити Локални акциони план за РР.
- ✓ Израђен је упитник, који је постављен на интернет презентацију општине Пландиште у периоду од две недеље у првој половини октобра, док су штампани примерци подељени у институцијама и установама како би се осигурало да се прикупе ставови и жена које нису информатички писмене. Штампани упитник је био постављен у КУД- у “Братство” у Хајдучици, Дому здравља “1. октобар” Пландиште, Културно образовном центру “Вук Караџић” Пландиште, Народној библиотеци Пландиште, Центру за социјални рад општине Пландиште, Предшколској установи “Срећно детињство” у Пландишту, Републичком ветеринарском инспектору и у школи у насељеном месту Милетићво.
- ✓ Резултати спроведене анкете (преко онлајн и штапаних упитника) су интегрисани у текст Локалног акционог плана. Питања обухваћена

анкетом односила су се на задовољство животом у граду, запошљавање жена, образовање, здравље жене, културу и спорт, безбедност жена, политичку партиципацију и одлучивање. Упитник је испунило укупно 164 жене са територије општине Пландиште. Распон година испитаница креће се у опсегу између 19 и 84 године. Највише је испитаница са средњом школом (44,5%), потом са факултетом (21,3 %), затим са вишом (15,2%) и основном школом (14%). Укупно 4 испитанице имају постдипломске студије и 3 особе су без завршене основне школе. Од укупног броја 86 одсто испитаница живи на селу, док 14 одсто живи у Пландишту.

- ✓ Одржан састанак са члановима/цама Радне групе за израду ЛАП-а за родну равноправност на коме су дефинисани финални циљеви, мере и активности у односу на постављене приоритете и прикупљене податке.

Подаци неопходни за израду ЛАП-а добијени су и од надлежних институција у локалној самоуправи, као и из других доступних извора. Поред тога, подаци су прикупљени кроз анкету са женама, а резултати истраживања представљају подлогу за дефинисање мера и активности Локалног акционог плана за родну равноправност општине Пландиште.

Документа која су коришћена приликом израде ЛАП-а су:

- План развоја општине Пландиште за период 2021-2027. године;
- Одлука о буџету општине Пландиште за 2024. годину;
- Годишњи извештај о остваривању родне равноправности у 2023. години;
- План управљања ризицима од повреде принципа родне равноправности;
- Извештај о спровођењу Плана управљања ризицима од повреде принципа родне равноправности за 2023. годину;
- Стратегија унапређења предшколског васпитања и образовања општине Пландиште 2021-2025;
- Стратегија развоја социјалне заштите општине Пландиште 2021-2025;
- Локални акциони план за младе општине Пландиште за период 2021-2025. године;
- Одлука о социјалној заштити општине Пландиште;
- Одлука о изменама и допунама Одлуке о социјалној заштити општине Пландиште;
- Извештај о раду Центра за социјални рад Пландиште за 2023. годину;

- Извештај о раду дома здравља “1. октобар” Пландиште за 2023. и 2022. годину;
- Извештај Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања за школску 2023/24. годину и 2022/23. годину.

5. АНАЛИЗА СТАЊА

Општина Пландиште је општина која се налази у АП Војводина и спада у Јужнобанатски округ. Заузима површину од 383 km². Смештена је на половини магистралног пута Зрењанин – Вршац, на 85 km од престонице Србије, на регионалном путу Пландиште, Алибунар, Панчево, Београд. Од Новог Сада удаљена је 125 km. Седиште општине је градско насеље Пландиште, а сама општина се састоји од 14 насеља у којима према последњим подацима живи 8832 становника.

СТАНОВНИШТВО

Основни подаци

Површина (km ²) ¹	383	(2022)
Број насеља ²	14	(2022)
Становништво — процена средином године ⁴	8832	(2023)
Густина насељености (број становника/km ²) ⁴	23	(2023)
Стопа живорођених ³	6	(2023)
Стопа умрлих ³	17	(2023)
Стопа природног прираштаја ³	-11	(2023)
Очекивано трајање живота живорођених (просек година) ³	73	(2023)
Просечна старост (у годинама) ⁴	48	(2023)
Индекс старења (60+ год. / 0–19 год.) ⁴	221	(2023)
Просечан број чланова домаћинства ⁶	2,41	(2022)
Пројектован број становника (средња варијанта - нулти миграциони салдо) ⁵	7886	(2041)
Пројектован број становника (средња варијанта са миграцијама) ⁵	7918	(2041)

Извор:

¹ Републички геодетски завод

² Територијални регистар, РЗС

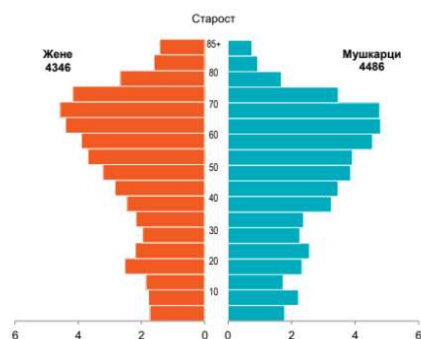
³ Витална статистика, РЗС

⁴ Процена становништва, РЗС

⁵ Пројекције становништва, РЗС

⁶ Попис становништва, домаћинства и станова, РЗС

Становништво по петогодишњима и полу, 2023. (%)

Извор: Процена становништва, РЗС

Структура становништва је таква да у Пландишту има приближно једнако мушкараца и жена, односно број жена је мањи за 140 у односу на мушкарце.

Просечна старост становништва је 48 година, док је очекивано трајање живота живорођених 73 године. Подаци показују да је у Пландишту већинско српско становништво - 51,76%, потом су по бројности Мађари - 11,29%, затим Македонци - 9,19%, Румуни - 6,92%, Словаци - 5,43% и Роми - 2,48%.

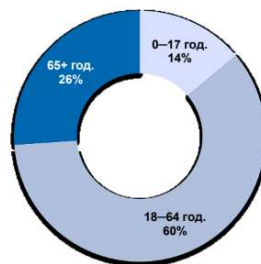
Вишејезичност је заступљена у свим институцијама локалне самоуправе као и у школама и предшколским установама. У службеној употреби су српски, мађарски, румунски, словачки и македонски језик.

Становништво према старосним групама и полу, 2022–2023.

	2022		2023	
	Ж	М	Ж	М
Деца старости до 6 година (предшколски узраст)	230	256	220	245
Деца старости 7–14 година (узраст основне школе)	264	256	254	263
Деца старости 15–18 година (узраст средње школе)	180	177	181	155
Деца старости 0–17 година	632	637	610	618
Број младих (15–29 година)	601	650	591	633
Радни контингент становништва (15–64 година)	2651	3030	2595	2950
Укупан број становника	4437	4560	4346	4486

Извор: Процене становништва, РЗС

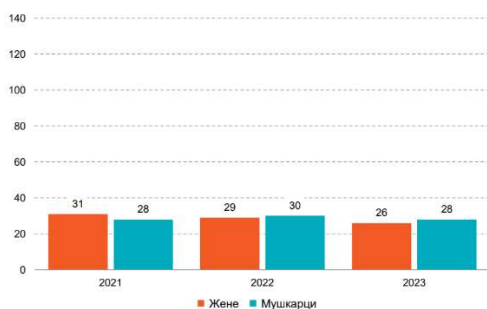
Становништво према старосним групама, 2023.

Извор: Процене становништва, РЗС

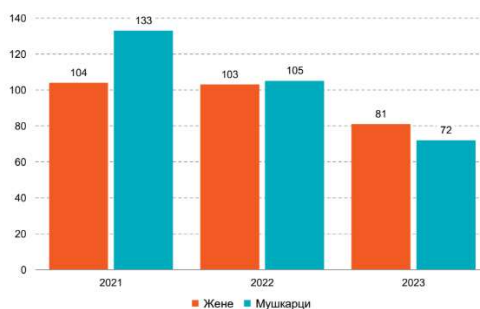
У односу на старосне групе највећи проценат чини групе од 18 до 64 године (60%), а најмање је заступљена категорија деце старости до 17 година (14%). То указује на тренд смањења броја становника и у овој општини.

Живорођени према полу, 2021–2023.

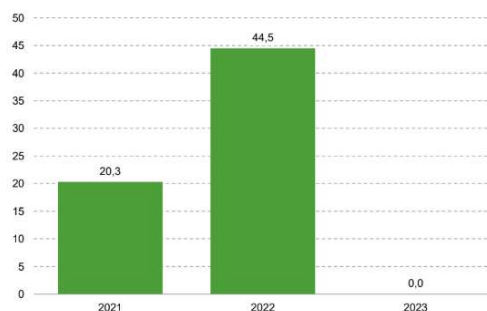
Извор: Витална статистика, РЗС

Умрли према полу, 2021–2023.

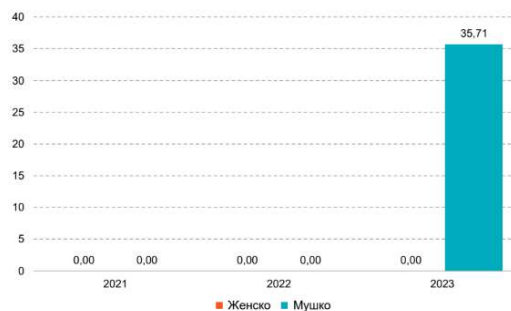
Извор: Витална статистика, РЗС

Стопа смртности услед самоубиства, 2021–2023.
(на 100,000 становника)

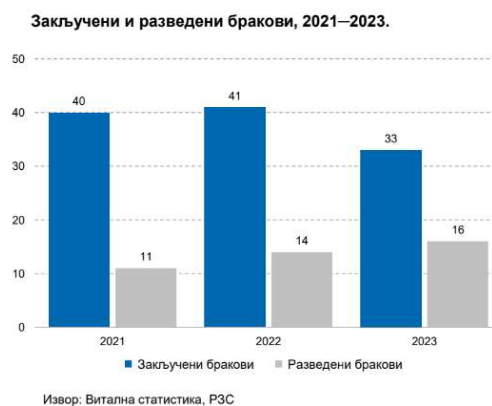
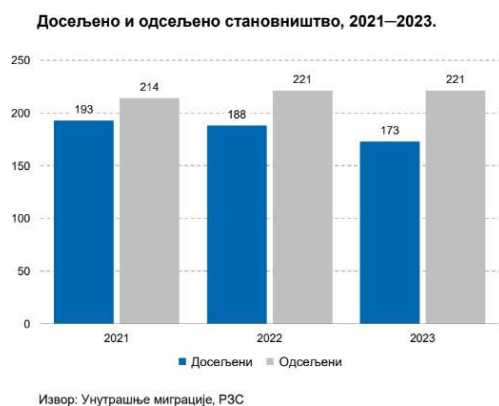
Циљеви одрживог развоја - индикатор 3.4.2
Извор: Витална статистика, РЗС

Стопа неонаталне смртности према полу, 2021–2023.
(Умрла одојнад старости 0-27 дана на 1000 живорођених)

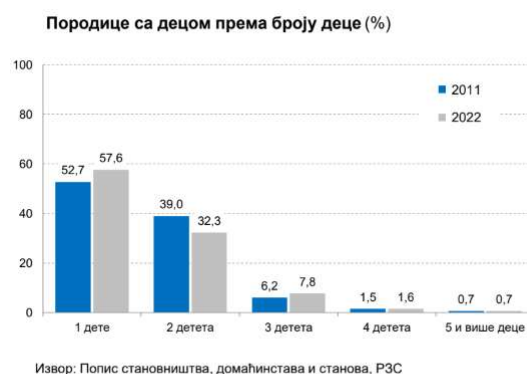
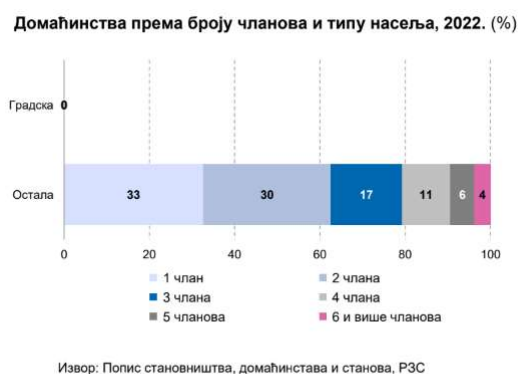

Циљеви одрживог развоја - индикатор 3.2.2
Извор: Витална статистика, РЗС

Смањењу броја становника доприносе и миграције. Подаци показују да се у периоду од 2021. до 2023. години више становника одселило него што се доселило у општину Пландиште.

Просечан број чланова домаћинства у општини Пландиште износи 2,41. Када је реч о броју чланова, највише је једночланих 33%, затим двочланих 30% , 17% чине трочлана, 11% четворочлана, 6% петочлана, а домаћинства са шест или више чланова чине 3%. Највећи број породица са децом има једно (57,6%) или двоје деце (32,3%), а потом следе породице са троје деце (7,8%) и породице са четворо деце (1,6%), док је најмање са петоро и више деце (0,7% породица).

5.1. Индекс друштвеног развоја општине Пландиште 18

Последњи доступни подаци за Индекс друштвеног развоја за општину Пландиште доступни су за 2018. годину, те ће се у наставку приказати анализа на основу доступних података.

Општина Пландиште је 2018. године била погодна у погледу квалитета живота, што показује чињеница да је била сврстана међу развијеније општине у неколико области у оквиру Индекса друштвеног развоја. Године 2018. просечна старост у Пландишту је износила 46,1 годину. У периоду од 2011. до 2018. године укупни индекс зависности становништва се повећао са 49,85% на 51,77%, а индекс зависности старих је порастао са 30,42% на 34,56%.

Економска активност представља важно средство за постизање вишег животног стандарда. У Пландишту је 2018. године просечна нето зарада износила 41.913 динара, што је било испод просека Републике Србије од 49.650 динара. У погледу запослености, 32,93% људи старости од 15 до 64 године у Пландишту је имало формално запослење, што је било испод просека запослености од 46,59% на нивоу Републике Србије. У периоду 2011-2018. године стопа незапослености у Пландишту се смањила са 38,84% на 32,95%. Дакле, и 2018. године општина Пландиште је била испод републичког просека, а према проценама професионалаца данас је ситуација још лошија.

КОМПОЗИТНИ ИНДЕКСИ

Капитал отпорности општина, 2013.

Индекс капитала отпорности	14,76
Индекс капитала отпорности - ранг	114
Нормализовани индекс капитала отпорности	38,57

Извор: Извештај о хуманом развоју, UNDP

Индекс дечијег благостања, 2012–2014.

	Индекс	Ранг општине
2012	34,07	33
2013	36,28	28
2014	21,78	138

Извор: SeConS и UNICEF

Добро образовање важан је предуслов за проналажење посла. У Пландишту су 2018. године припремни предшколски програм похађала и деца из других општина (обуват деце одговарајућег узраста био је 117,5%), а 91,8% деце је било укључено у основно образовање. Стопа одустајања од школовања у основном образовању у Пландишту се у 2018. години смањила у односу на 2011. годину са 0,3% на 0%.

У погледу здравља и здравствене заштите, општина Пландиште се 2018. године сврставала међу лошије општине у Србији. Очекивано трајање живота на рођењу у Пландишту је 2018. године било 74,74 године. Број лекара на 1.000 становника

¹⁸<https://socijalnoukljucivanje.gov.rs/indeks/>

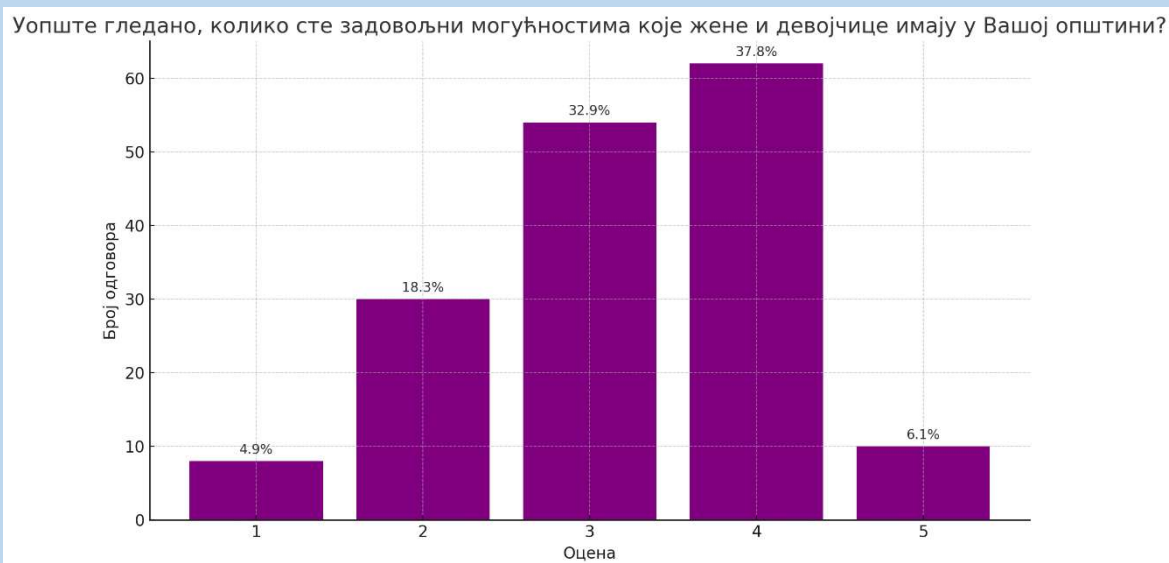
се није значајно променио у периоду од 2011. до 2018. године и износи 1,2 и 2018. године. Подаци се потврђују и кроз испитивање које је спроведено за потребе израде Локалног акционог плана за родну равноправност.

Брига о социјално угроженима и старима један је од важних аспеката друштвеног развоја. Удео корисника новчане социјалне помоћи у укупном броју становника је 2018. године био 10,6%, што је било значајно више од 3,5%, колико је износио удео корисника новчане социјалне помоћи на нивоу Републике Србије. Просечна пензија у Пландишту износила је 23.863 динара. Расходи за социјално осигурање и социјалну заштиту по становнику су се повећали у периоду 2011-2018. године са 659 динара на 2.162 динара.

Када је реч о осталим показатељима квалитета живота, општина Пландиште се 2018. године сврставала у више погодне општине у Србији. Стопа осуђених пунолетних починилаца кривичних дела је благо опала у периоду од 2011. до 2018. године са 0,47% на 0,32%, док је стопа осуђених малолетничких починилаца смањена са 0,49% на 0%. Када је реч о насиљу у породици, удео деце жртава насиља у породици у Пландишту је 2018. године износио 0,61%, а удео жена жртава породичног насиља 0,76%. Друштвена партиципација мерена је излазношћу грађана на изборе била је 63,32% током претходних избора, што је изнад просека Републике Србије од 56,22%. Када се пореде одговори испитаница и у овом прикупљању података може се рећи да су грађанке препознале да је општина Пландиште безбеднија од великог броја других ЈЛС.

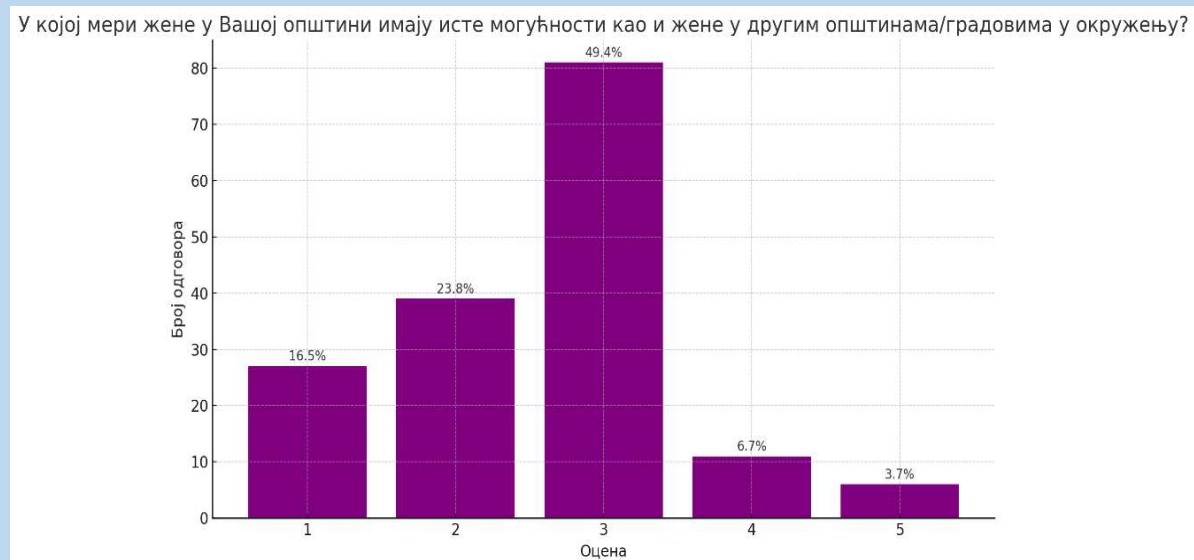
Задовољство животом у Пландишту

На питање у којој мери су задовољне квалитетом живота за жене и девојчице у општини, највећи број испитаница се изјаснио да је задовољно (37,8%), потом око трећине испитаница наводи да није нити задовољно нити незадовољно (32,9%), а 18% испитаница наводи да није задовољно.

Графикон 1. Квалитет живота у Пландишту

Скоро 50% испитаница наводи да није сигурно да ли су могућности у Пландишту исте као и у другим општинама, док 23,8% сматра да је ситуација лошија, односно 16,5% да је ситуација знатно лошија. Свега око 10% испитаница сматра да је ситуација боља или знатно боља него у другим општинама/градовима.

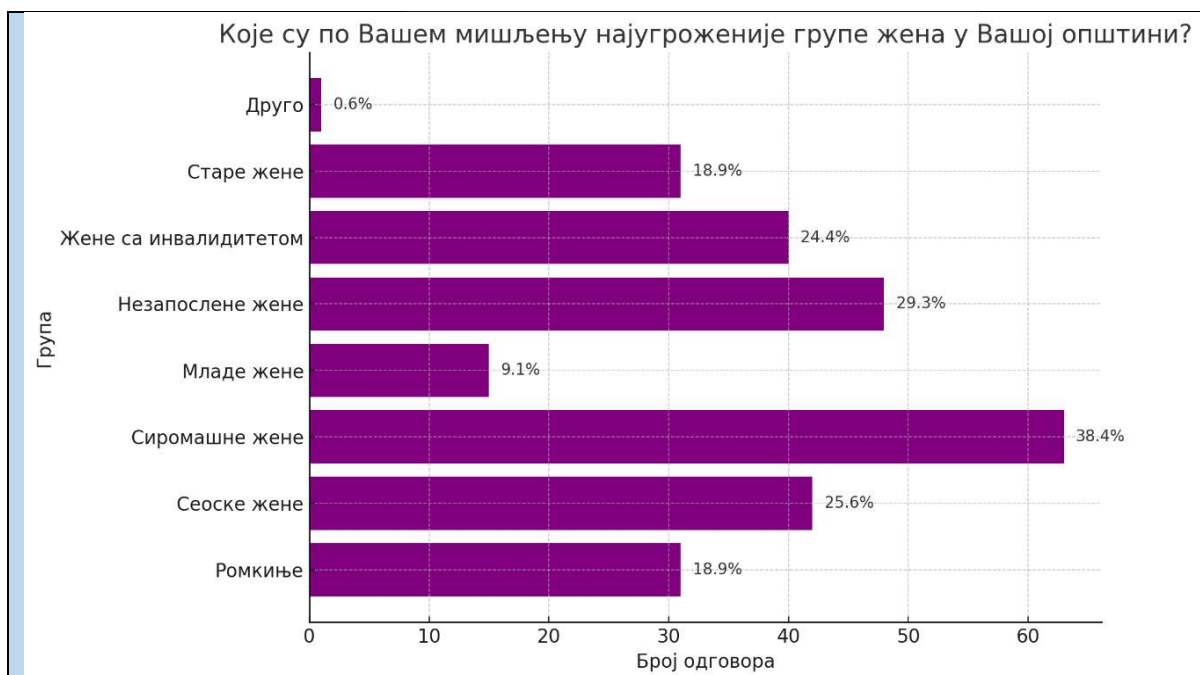

Графикон 2. Шансе жена у поређењу са другим општинама

На основу прикупљених одговора, три највећа проблема са којима се жене у Пландишту суочавају су незапосленост, недостатак друштвених активности и неинформисаност.

Незапосленост је истакнута као кључни проблем у великом броју одговора (поменуто у више од 30% случајева), док недостатак друштвеног живота и активности за жене, посебно у руралним срединама, заузима друго место. Такође, неинформисаност о доступним могућностима и услугама додатно погоршава положај жена, нарочито оних које живе на селу. Осим ових кључних изазова, неке испитанице су такође истакле здравствене услуге, културне садржаје и образовање као области које захтевају унапређење.

Према мишљењу испитаница, најугроженије групе жена у општини Пландиште су сиромашне жене, које су најчешће идентификоване као најрањивије, са више од 38% гласова. Незапосленим женама (у 29% случајева) и женама са инвалидитетом (више од 24% гласова) такође је потребна велика подршка. Поред њих, значајан проценат испитаница (око 26%) сматра да су сеоске жене посебно угрожене, углавном због недостатка друштвених и економских могућности. Старе жене и Ромкиње такође су често поменуте као рањиве групе.

Графикон 3. Категорија жена које су угрожене у Пландишту

На основу прикупљених одговора, грађанке општине Пландиште су најзадовољнији радом институција као што су општинска управа, вртићи, библиотека и дом здравља. Око 30% испитаница је истакло рад општинске управе, док је око 15% испитаница похвалило вртић. Библиотека је такође издвојена као значајна институција, посебно због разноврсних програма и активности које нуди, чиме је задовољно око 10% испитаница.

На основу прикупљених одговора, највећи број испитаница, око 35%, је изразило незадовољство радом дома здравља, са посебним освртом на недостатак стручног кадра и лекара. Центар за социјални рад је такође поменут у 10% одговора, где су испитанице указале на потребу за побољшањем организације рада. Поред тога, поједине испитанице су истакле и незадовољство радом културних институција, као што су Дом културе и Народна библиотека, наводећи да је потребно организовати више културних догађаја. Мали број испитаница, око 5%, је изразио незадовољство радом локалне самоуправе и месних заједница.

Важно је напоменути да су испитанице показале висок степен неповерења или неспремности на сарадњу јер су у великом проценту прескакале све одговоре на отворена питања која су од великог значаја за дефинисање кључних проблема и њихову приоритизацију. Ово је унето и у саму табелу са активностима и потребно је у наредном периоду радити на томе.

Анкета са женама у Пландишту

5.2. ЕКОНОМИЈА

Општина Пландиште је данас релативно сиромашна, економски на релацији државна-акционарска-приватна својина, без јаких и ефикасних стратешких партнера. Врло слично ситуацију препознају и дефинишу жене у Пландишту, као што и подаци показују.

По питању економске активности, у Пландишту је 2023. године просечна зарада без пореза и доприноса износила 70 293 динара, што је било испод просека Републике Србије (95 093 динара у 2023.).

Запосленост и зараде

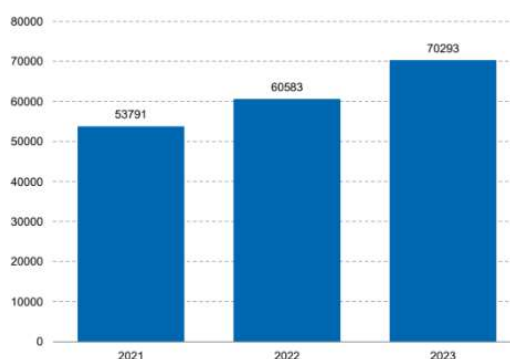
Регистровани запослени* ¹		
<i>према општини рада</i>	2074	(2023)
<i>према општини пребивалишта</i>	2869	(2023)
Регистровани запослени* према општини пребивалишта у односу на број становника (%) ²		
	33	(2023)
Просечне зараде без пореза и доприноса (РСД) ¹		
	70293	(2023)
Регистровани незапослени** ³		
Регистровани незапослени на 1 000 становника ⁴	88	(2023)

* Од 2015. укључени су и регистровани индивидуални пољопривредници
** стање на дан 31.12.

Извор:

- ¹ Статистика запослености и зарада, РЗС
- ² Статистика запослености и зарада и процене становништва, РЗС
- ³ Национална служба за запошљавање
- ⁴ Национална служба за запошљавање и Процене становништва, РЗС

Просечне зараде без пореза и доприноса*, 2021–2023. (РСД)

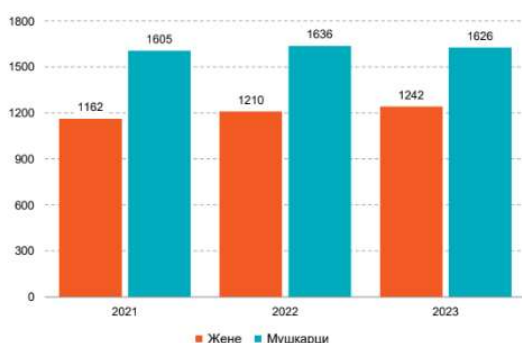

* Од 2018. просечне зараде не односе се на општину рада, него на општину пребивалишта запослених

Извор: Статистика запослености и зарада, РЗС

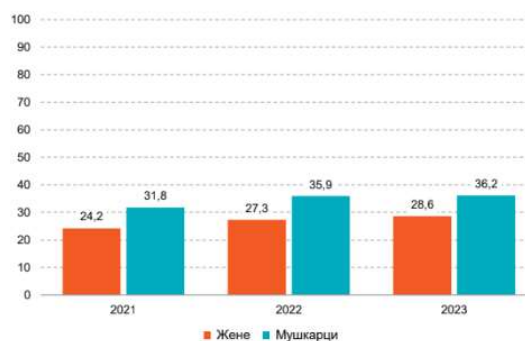
Радни контингент становништва (15-64 година) у 2023. чини 5545 становника, од којих је 2595 жена. У погледу запослености, у 2023. години око трећине људи у Пландишту је имало формално запослење у односу на укупан број становништва и то 28,6% жена и 36,2% мушкараца.

Регистровани запослени према општини пребивалишта, 2021–2023.*

* Од 2015. укључени су и регистровани индивидуални пољопривредници
Извор: Статистика запослености и зарада, РЗС

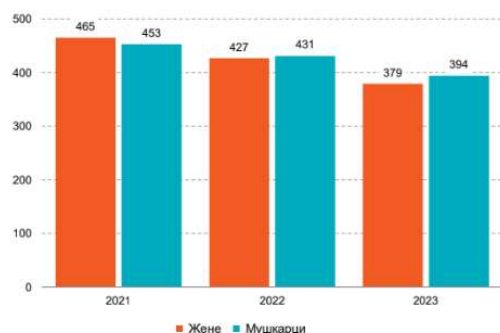
Регистровани запослени према општини пребивалишта у односу на број становника, 2021–2023. (%)

Извор: Статистика запослености и зарада и Процене становништва, РЗС

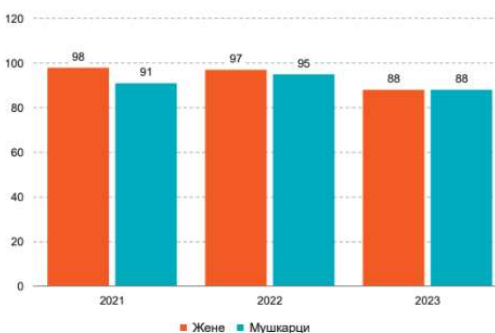
Незапослених је у 2023. години у Пландишту било 773 становника, од којих је 379 жена.

Регистровани незапослени према полу, 2021–2023.*

* стање на дан 31.12.
Извор: Национална служба за запошљавање

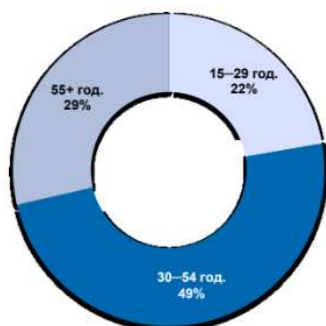
Регистровани незапослени на 1000 становника, према полу 2021–2023.*

* стање на дан 31.12.
Извор: Национална служба за запошљавање и Процене становништва, РСЦ

Најзаступљенију старосну групу међу незаспосленим становништвом чине особе од 30 до 54 године старости (49%), што је уједно најзаступљенија старосна група и када се посматрају само жене и износи 50%.

Учешће незапослених према старосним групама у укупном броју незапослених, 2023.

Извор: Национална служба за запошљавање

Учешће незапослених према старосним групама и полу у укупном броју незапослених, 2023. (%)

Извор: Национална служба за запошљавање

Према подацима Агенције за привредне регистре, број регистрованих привредних друштава и предузетника на подручју Пландишта у 2023. години је следећи:

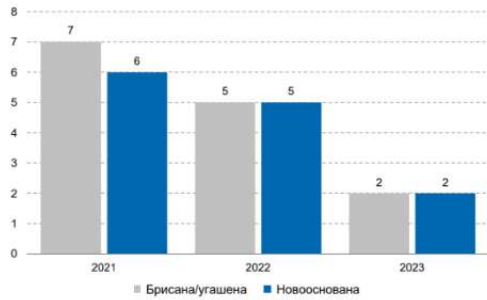
- Укупно 99 привредних друштава;
- Укупно 322 предузетника.

Активна привредна друштва и предузетници

Активна привредна друштва	99	(2023)
Активни предузетници	322	(2023)
Подстицаји регионалног развоја (у хиљадама РСД)	152123	(2022)

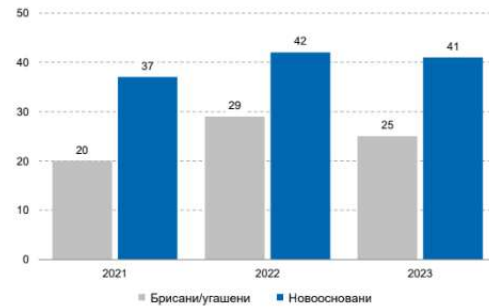
Извор: Агенција за привредне регистре

Брисана/угашена и новооснована привредна друштва, 2021–2023.

Извор: Агенција за привредне регистре

Брисани/угашени и новоосновани предузетници, 2021–2023.

Извор: Агенција за привредне регистре

Запошљавање

Већина испитаница је запослено и пријављено (72,6%), и углавном се не баве пољопривредом.

Графикон 4. Врсте радног ангажовања жена

Готово 80 одсто испитаница наводи да не би желело да покрене сопствени посао.

80 посто жена у оквиру испитивања није спремно ни заинтересовано за покретање сопственог бизниса.

Највећи број испитаница није заинтересован за додатне обуке, а оне које јесу наводе да би било добро да се организују обуке из области предузетништва, књиговодства, маркетинга и обука за пласирање производа, страних језика (пре свега енглеског), као

и обуке усмерене на економско оснаживање жена и афирмацију жена у бизнису.

На питање шта општина може да уради по питању запошљавања најчешћи одговори су:

- отварање нових радних места кроз инвестиције, али се помиње и отварање фабрика, пре свега у текстилној индустрији;
- субвенционисање покретања бизниса, са фокусом на младе;
- организовање додатних обука из различитих области;

Анкета са женама у Пландишту

5.2.1. ПОЉОПРИВРЕДА

Општина Пландиште је пољопривредна општина која је у највећој мери везана за производњу у пољопривредном сектору. Доминантно место заузимају ратарска и воћарска производња, сточарство, док су повртарска производња и остали видови пољопривреде мање заступљени. Пољопривредне површине простиру се на 31.982 ха. У структури пољопривредних површина доминирају оранице и баште са 30.636 ха, затим следе ливаде и пашњаци са 954 ха и воћњаци са 273 ха.

Пландиште има укупно 1962 пољопривредна газдинстава, према подацима који су расположиви у општини и датирају из 2012. године. Ови подаци показују да су носиоци породичног газдинства у Пландишту доминантно мушкарци, а да су жене те које обављају пољопривредне активности.

Основни подаци

Пољопривредна газдинства	1962	(2012)
Годишње радне јединице (број)	1896	(2012)
Двоосовински трактори	1523	(2012)
Условна грла (број)	14084	(2012)

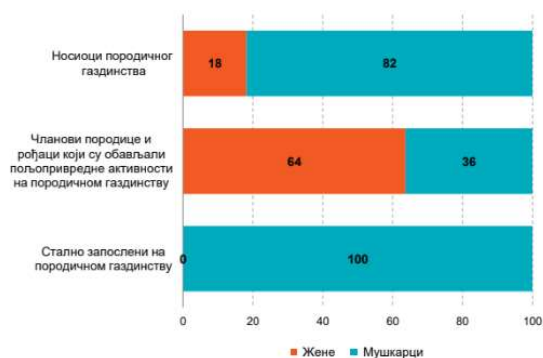
Извор: Попис пољопривреде, РЗС

Ангажована радна снага, 2012.

	Укупно	Жене	Мушкарци
Носиоци породичног газдинства	1923	349	1574
Чланови породице и рођаци који су обављали пољопривредне активности на породичном газдинству	1576	1004	572
Стално запослени на породичном газдинству	1	0	1
Стално запослени на газдинству правног лица/предузетника	625	181	444
Управници (менаџери) на газдинствима	1962	317	1645

Извор: Попис пољопривреде, РЗС

Чланови газдинства и стално запослени на породичном газдинству према полу, 2012. (%)

Извор: Попис пољопривреде, РЗС

Коришћено пољопривредно земљиште, 2012. (у ха)

Окућница	117,30
Оранице и баште	30635,65
Воћњаци	273,06
Виногради	0,82
Остали стални засади	1,22
Ливаде и пашњаци	954,37
Укупно	31982,42

Извор: Попис пољопривреде, РЗС

Број грла стоке, 2012.

Говеда	1582
Свиње	7135
Овце	1340
Живина	1468404
Укупно	1478461

Извор: Попис пољопривреде, РЗС

Пољопривреда

Већина испитаница, чак 67,9%, изјавила је да се не бави пољопривредом. Међу онима које се баве пољопривредом, 15,4% то ради за сопствене потребе, док 11,1% чине чланице пољопривредних газдинстава.

Графикон 5. Пољопривредна активација жена у Пландишту

Анкета са женама у Пландишту

5.2.2. ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО

На туристичкој мапи Србије и Војводине, општина Пландиште је препознатљива по каштелима и дворцима насталим крајем 19. почетком 20. века. Два дворца (Дворци породице Данијел) су у власништву Дома за душевно оболела лица, а остали су у приватном власништву (дворци Капетаново, Јагодић и каштел Дунђерски).

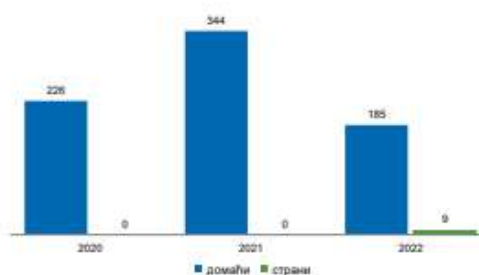
Многе културне манифестације имају вишегодишњу традицију, али су се и оне релативно новије, наметнуле као значајан фактор туристичке промоције општине Пландиште (нпр. RockVillage, Фестивал крајишке песме и градска слава „Св. Рафаило Банатски“). По броју учесника и посетилаца, неке манифестације имају веома запажено место у региону, па и шире. О туризму у општини се стара Културно образовни центар „Вук Караџић“ Пландиште.

Основни подаци

Доласци туриста		
домаћи	185	(2022)
страни	9	(2022)
Ноћења туриста		
домаћи	1025	(2022)
страни	37	(2022)
Просечан број ноћења туриста		
домаћи	5,5	(2022)
страни	4,1	(2022)

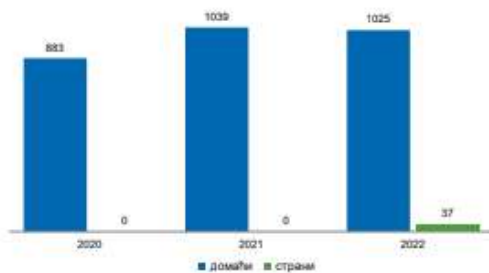
Извор: Месечни извештај о доласцима и ноћењима туриста у смештајним објектима, РСЗ

Доласци туриста, 2020–2022.

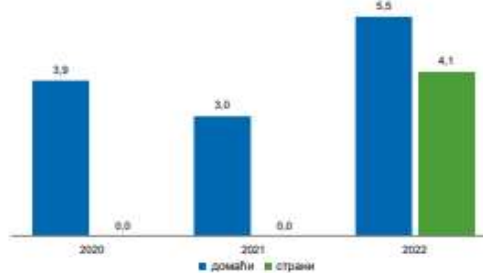
Извор: Месечни извештај о доласцима и ноћењима туриста у смештајним објектима, РСЗ

Ноћења туриста, 2020–2022.

Извор: Месечни извештај о доласцима и ноћењима туриста у смештајним објектима, РСЗ

Просечан број ноћења туриста, 2020–2022.

Извор: Месечни извештај о доласцима и ноћењима туриста у смештајним објектима, РСЗ

Укупан број долазака туриста у Пландиште и околину, према Републичком заводу за статистику у 2022. години, износио је 194, а остварено је 1062 ноћења.

5.2.3. САОБРАЋАЈ И ИНФРАСТРУКТУРА

Подручје општине у односу на важније комуникације има релативно повољан положај. Кроз општину пролази железничка пруга на линији Зрењанин-Пландиште-Вршац-Бела Црква и државни пут првог реда, на релацији Зрењанин-Сечањ-Пландиште-Вршац. Међутим, железнички превоз кроз општину Пландиште већ дуго времена није у функцији. И поред могућности за одвијање сва три вида саобраћаја (друмски, железнички и водни) основни инфраструктурни проблем је неискоришћеност геостратегијског положаја општине Пландиште, односно недовољан ниво развоја инфраструктуре.

Путну мрежу на подручју општине Пландиште чине мрежа државних и општинских путева. Према Закону о путевима, о изградњи и одржавању државних путева стара се Јавно предузеће "Путеви Србије", а о општинским путевима и улицама у насељеним местима органи локалне самоуправе. Најважније саобраћајнице које пролазе кроз општину су деонице државног пута IB реда број 18 Зрењанин - Сечањ - Пландиште - Вршац - Стража - Бела Црква - државна граница са Румунијом (гранични прелаз Калуђерово) и државног пута IIА реда број 132 Пландиште - Алибунар.

Укупна дужина уличних-насељских саобраћајница на територији општине Пландиште износи 116,854 km, од чега са савременим коловозом – асфалтном подлогом 102,334 km саобраћајница. Највећи проблем путне инфраструктуре на територији општине Пландиште огледа се првенствено у лошем стању путева, што је последица вишегодишњег неодржавања, саобраћајног оптерећења и експлоатационог периода. У покушају санирања оваквог стања израђени су пројекти за реконструкцију и санацију локалних путева заједно са пројектима за саобраћајну сигнализацију.

Основни подаци

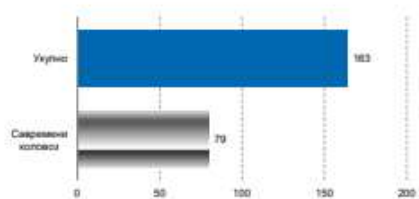
Дужина путева (km) ¹	163	(2022)
Израђени станови на 1 000 становника ²	0	(2022)
Телефонске линије (на 100 становника) ¹	36	(2022)

Извор:

¹ Саобраћај и телекомуникације, РСЦ

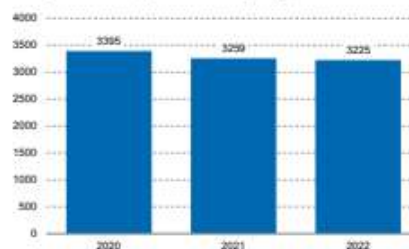
² Статистика грађевинарства, РСЦ

Дужина путева, 2022. (у km)

Извор: Саобраћај и телекомуникације, РСЦ

Претплатници фиксне телефоније, 2020–2022.

Извор: Саобраћај и телекомуникације, РСЦ

5.3. ОБРАЗОВАЊЕ

На територији општине Пландиште налази се три основне школе, седам подручних школа и једна предшколска установа. Мрежу образовних установа у општини чине:

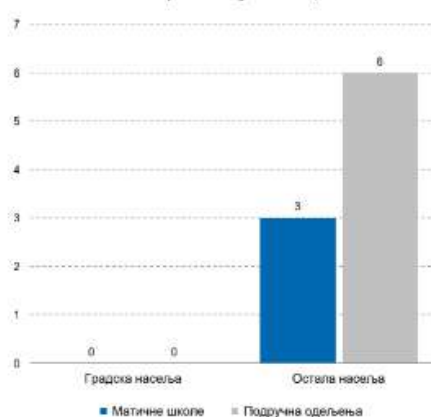
- ОШ „Доситеј Обрадовић“ Пландиште, са издвојеним одељењима у Великом Гају, Купинику, Барицама, Јерменовцима и Маргити;
- ОШ „Јован Стерија Поповић“ Велика Греда са издвојеним одељењем у Милетићеву;
- ОШ „Јован Јовановић Змај“ Хајдучица са издвојеним одељењем у Старом Лецу;
- ПУ „Срећно детињство“ Пландиште са издвојеним одељењима у Великом Гају, Купинику, Барицама, Јерменовцима, Великој Греди, Хајдучици и Маргити;

Основне школе похађају и одрасли ученици, у оквиру програма „Друга шанса“, а настава се изводи на српском, румунском и мађарском језику, док се словачки, мађарски, румунски и македонски са елементима националне културе изучава као језик средине. Такође, превоз је за све ученице и ученике бесплатан на територији општине, како за ученике основних школа тако и за средњошколце.

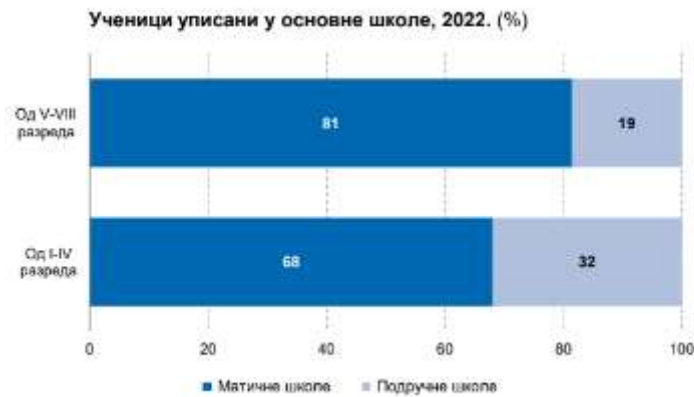
Основне школе – матичне школе	3	(2023)
Основне школе – подручна одељења	6	(2022)
Ученици уписани у основне школе – матичне школе		
у ниже разреде (I – IV)	179	(2022)
у више разреде (V – VIII)	228	(2022)
Ученици уписани у основне школе – подручна одељења		
у ниже разреде (I – IV)	84	(2022)
у више разреде (V – VIII)	52	(2022)
Нето стопа обухвата основним образовањем (%)	86,5	(2023)
Ученици који су завршили 8. разред основне школе	57	(2023)
Стопа завршавања основне школе (%)	85,1	(2023)
Стопа одустајања од школовања у основном образовању (%)	0,0	(2022)
Број деце обухваћене основним образовањем за децу са сметњама у развоју и инвалидитетом	0	(2023)
Број одраслих обухваћених основним образовањем	45	(2023)

Извор: Статистика образовања, РСЗ

Основне школе према типу насеља, 2022.

Извор: Статистика образовања, РСЗ

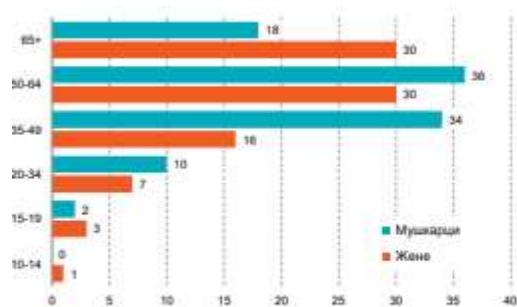
Извор: Статистика образовања, РЗС

Образовна структура становништва Пландишта старијег од 15 година, према подацима из 2022. године, показује да постоје одређене разлике између жена и мушкараца у погледу стручне спреме, док у погледу вишег и високог образовања та разлика готово да не постоји. Подаци показују да разлике нису нарочито значајне ни када је у питању компјутерска писменост.

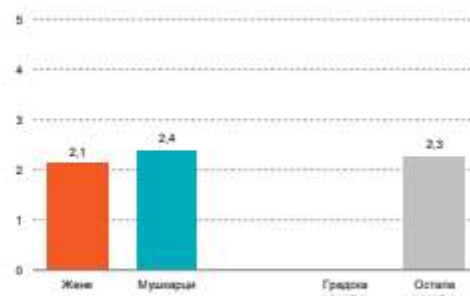
Када је у питању број неписмених лица, највише је неписмених жена између 50 и 64 године, као и преко 65 година.

Неписмена лица старости 10 и више година према старосним групама и полу, 2022.

Извор: Попис становништва, домаћинства и станова, РСЦ

Учешће неписмених у укупном становништву старости 10 и више година према полу и типу насеља, 2022. (%)

Извор: Попис становништва, домаћинства и станова, РСЦ

Предшколско образовање, у општини Пландиште доступно је осим у ПУ „Срећно детињство“ у самом Пландишту, и у издвојеним одељењима у Великој Греди, Милетићеву, Хајдучици и Старом Лецу. Само у Пландишту се услуге пружају деци већ од прве године, док у осталим насељима постоје предшколске установе за децу од три године старости. На одржаним фокус групама са представницима/цама установа и служби је истакнуто да у Пландишту не постоје листе чекања за упис у ПУ, али да су групе велике и да је број струковних радника мањи од очекиваног стандарда.

ПРЕДШКОЛСКО ОБРАЗОВАЊЕ

Број установа	1	(2023)
Број објеката	10	(2023)
Деца узраста 0–3 године у предшколском васпитању и образовању	50	(2023)
Обухват деце узраста 0–3 године предшколским васпитањем и образовањем (%)	30,9	(2023)
Деца узраста од 3 године до поласка у ППП* у предшколском васпитању и образовању	141	(2023)
Обухват деце узраста од 3 године до поласка у ППП* предшколским васпитањем и образовањем (%)	82,9	(2023)
Деца која похађају припремни предшколски програм	89	(2023)

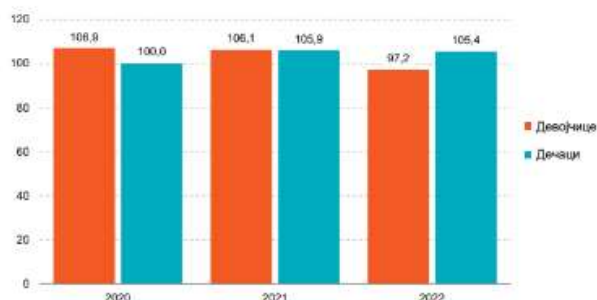
* ППП – припремни предшколски програм
Извор: Статистика образовања, РСЦ

Предшколско образовање – капацитет, 2021.

	Укупно	Градска насеља	Остала насеља
Број примљене деце	271	0	271
Уписана деца преко капацитета	0	0	0
Деца која нису примљена због попуњености капацитета	0	0	0

Извор: Статистика образовања, РСЦ

Обухват деце припремним предшколским програмом, 2020–2022. (%)

Циљеви одрживог развоја - индикатор 4.2.2
Извор: Статистика образовања, РСЗ

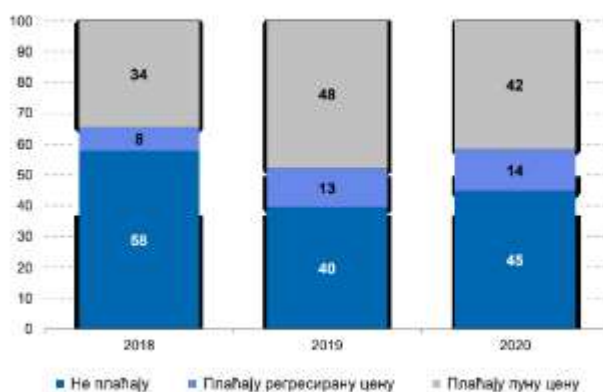
Деца у предшколском образовању према дужини дневног боравака, 2021–2023. (%)

	2021	2022	2023
До 6 сати дневно	19,2	20,4	22,9
До 6 сати дневно 3 пута недељно	0,0	0,0	0,0
Од 9 до 12 сати	54,6	55,3	45,4
Дуже од 24 сата	0,0	0,0	0,0
У ППП 4 сата	10,3	7,9	13,6
У ППП целодневни боравак	15,9	16,4	18,2
Укупно	100	100	100

Извор: Статистика образовања, РСЗ

По питању плаћања трошкова предшколског образовања, 2020. године у Пландишту 42% родитеља је плаћало пуну цену трошкова предшколског образовања, 14% је плаћало регресирану цену, док 45% родитеља нису плаћали ове трошкове.

Деца у предшколском образовању према учешћу родитеља у трошковима које родитељи плаћају, 2018–2020. (%)

Извор: Статистика образовања, РСЗ

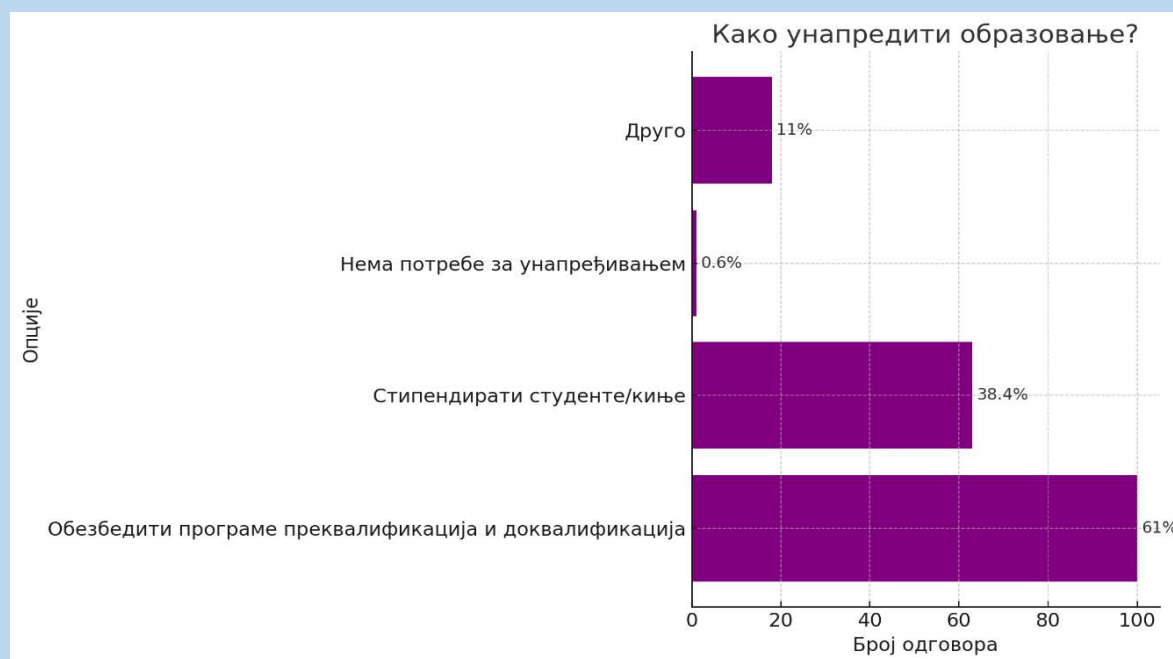
Општина Пландиште усвојила је Стратегију унапређења предшколског васпитања и образовања за период од 2021. до 2025. године којом је дефинисан један посебан и три специфична циља као и мере и активности за њихово постизање. У фокусу стратегије је унапређење услуга ПУ и јачање капацитета запослених, као и информисање јавности о значају раног учења и укључивања у програме ПВО базе података. У овиру стратегије нема посебно препознатих циљева ни индикатора за родну равноправност.

У општини Пландиште нема средњих школа. Ђаци који се опредељују за похађање средње школе у околини, Вршцу или Алибунару, су у највећем броју путници. Општина субвенционисхе цене месечних карата за ђаке путнике.

Образовање

Већина испитаница је углавном задовољна радом постојећих образовних установа, а посебно истичу рад предшколске установе.

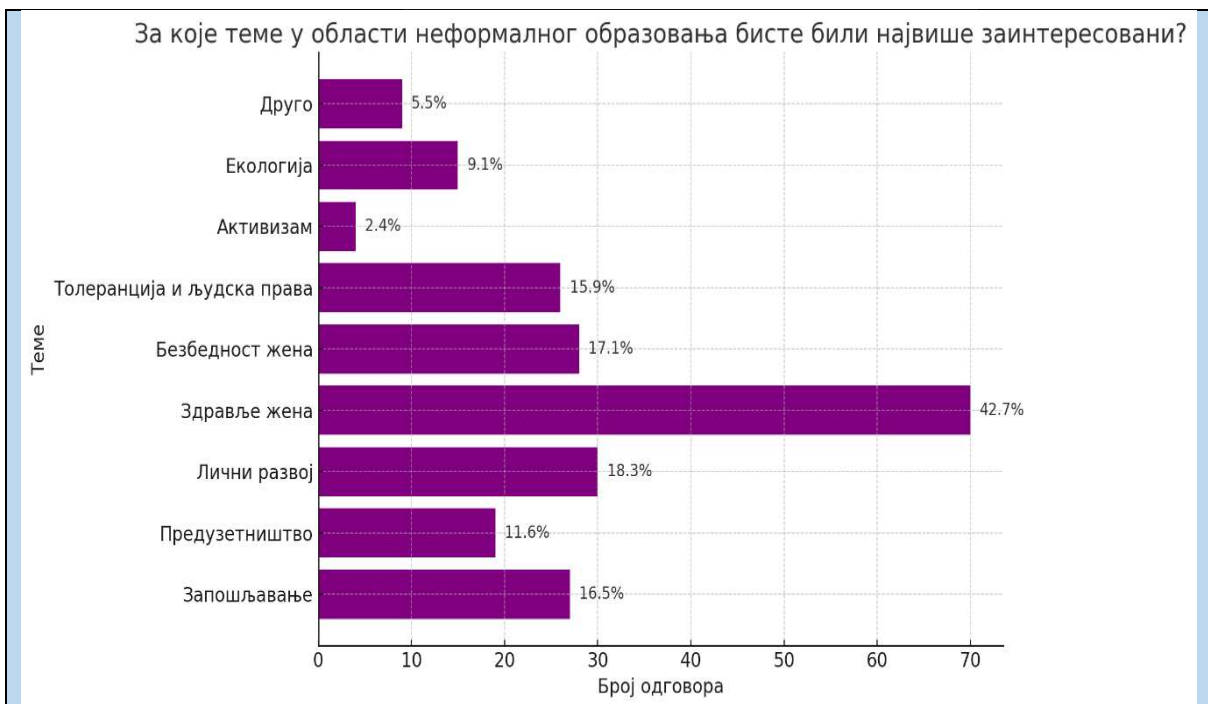
На питање шта може да се уради како би се унапредило образовање у општини, испитанице у највећем броју случајева наводе да је потребно обезбедити програме преквалификација и обезбедити стипендирање студената/киња.

Графикон 6. Модели унапређења образовања

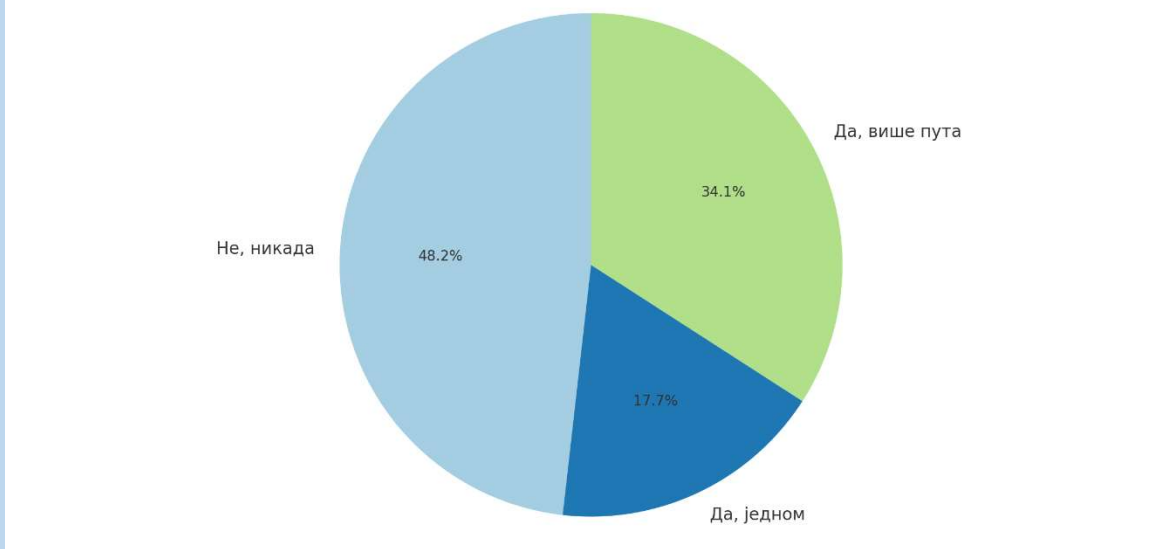
Готово половина испитаница (48,2%) наводи да никада није похађала никакве едукације које су се одржале у општини Пландиште.

На питање које теме би их највише занимале када би се организовале обуке кроз неформално образовање, највише испитаница навело је да би било заинтересовано за теме као што су: здравље жена, лични развој, безбедност жена, запошљавање, људска права и толеранција.

Графикон 7. Теме за едукације

Да ли сте некад похађали семинаре, курсеве, креативне радионице или друге врсте едукације

Графикон 8. Учешће жена у едукативним активностима

Анкета са женама у Пландишту

5.4. ЗДРАВЉЕ

У општини Пландиште здравствене установе чине:

- Дом здравља у седишту општине,
- Амбуланте, у свим насељеним местима и
- Апотекарска служба, у четири насељена места.

Дом здравља „1. Октобар“ у Пландишту је саграђен 1980. год. и у доста је добром стању. Површина му је 2,150 m² и у потпуности је комунално опремљена. У Дому здравља у Пландишту пружају се услуге опште праксе, услуге зубне службе, педијатрије, гинекологије, лабораторије и интерне медицине. У оквирима рада дома здравља је и служба хитне помоћи, као и кућно лечење. Амбуланте у Великој Греди, Хајдучици, Милетићеву и Старом Лецу су комплетно адаптиране и углавном задовољавају потребе здравствене службе. Амбуланте у Маргити, Великом Гају, Купинику и Барицама су делимично адаптиране. Амбуланте у Дужинама, Марковићеву, Јерменовцима и Банатском Соколцу нису адаптиране и у њима се отежано пружају здравствене услуге.

Са стањем на дан 31.12.2023. године у Дому здравља „1.октобар“ Пландиште радило је укупно 67 радника. На неодређено време било је 55 запослених. На одређено време било је 12 запослених. По Уговору о допунском раду финансирао се излазак специјалисте неуропсихијатра, специјалисте интерне медицине и специјалиста радиологије и рендген техничара. Такође се финансира и два здравствена радника средње стручне спреме. Апотеке постоје у три насељена места (Хајдучица, Јерменовци, Велика Греда) и у седишту општине, Пландишту.

Поред наведеног, у општини Пландиште постоје и две приватне здравствене установе: Гинеколошка ординација и установа „Арсмедик“ Пландиште, као и четири приватне апотеке: „Здравље“, „Мелем“ „Бену“ и „Галенфарм“ у Пландишту.

Према подацима Републичког фонда за здравствено осигурање укупан број регистрованих лица 2023 године је 8534.¹⁹

¹⁹Извештај о раду дома здравља “1. октобар” Пландиште за 2023. годину.

Основни подаци, 2022.

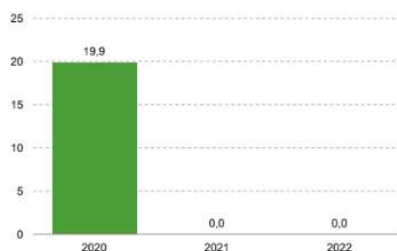
Број лекара	11
Број лекара на 1 000 становника*	1,2
Лекари — здравствена заштита деце и школске деце (на 1 000 становника старости 0-19 година)	1,4
Лекари — здравствена заштита одраслог становништва (на 1 000 становника старости 20 и више година)	1,1
Лекари — здравствена заштита жена (на 1 000 жена старости 15 и више година)	0,3
Број стоматолога на 10000 становника*	2,2
Обухват жена у току првог триместра трудноће савременом здравственом заштитом (%)	21,7
Обухват трудница патронажним посетама (број)	0,8
Број оболелих од туберкулозе	0
Инциденција туберкулозе (на 100 000 становника)***	0,0
Процент деце која су вакцинисана против дифтерије, тетануса и великог кашља у првој години живота (%)**	100,0
Процент деце која су вакцинисана против малих богиња у првих 18 месеци живота (%)**	96,8

Циљеви одрживог развоја - *индикатор 3.с.1; **индикатор 3.б.1; индикатор 3.3.2

Извор: Институт за јавно здравље Србије

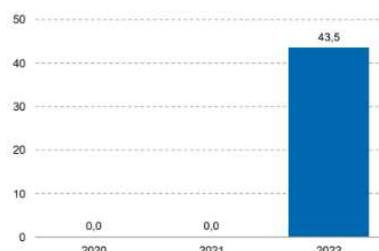
Инциденција туберкулозе, 2020–2022.
(на 100.000 становника)

Циљеви одрживог развоја - индикатор 3.3.2

Извор: Институт за јавно здравље Србије

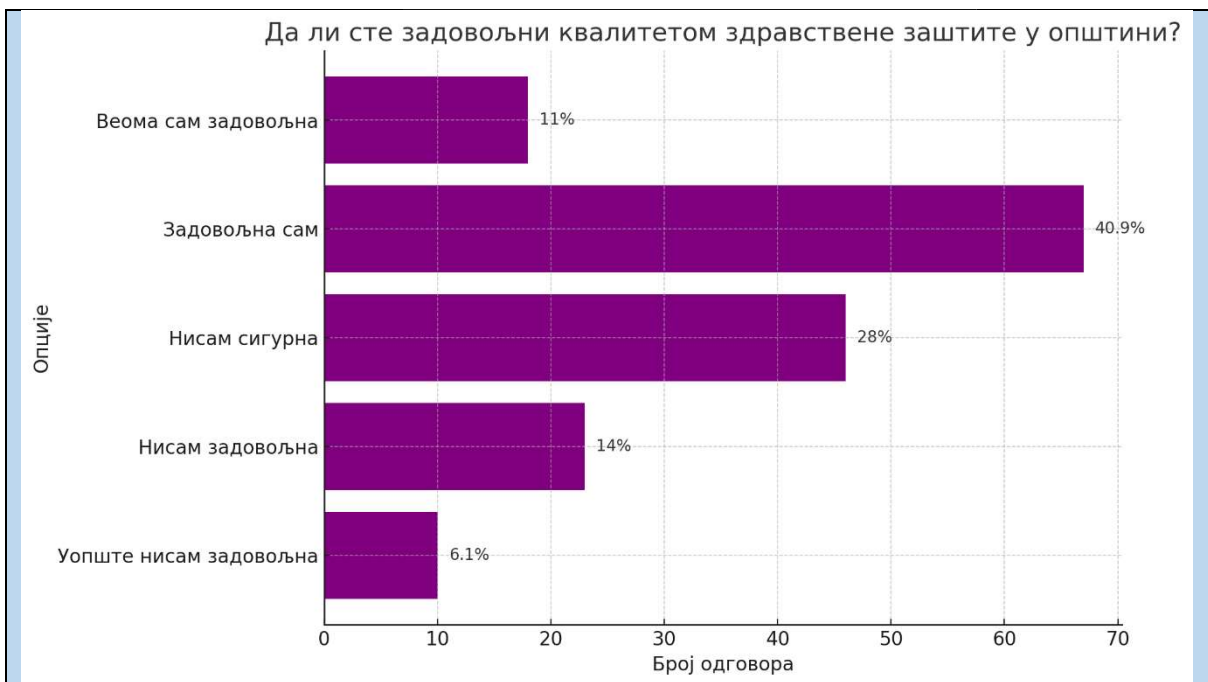
Стопа малолетничких порођаја, 2020–2022.
(на 1 000 породича)

Извор: Институт за јавно здравље Србије

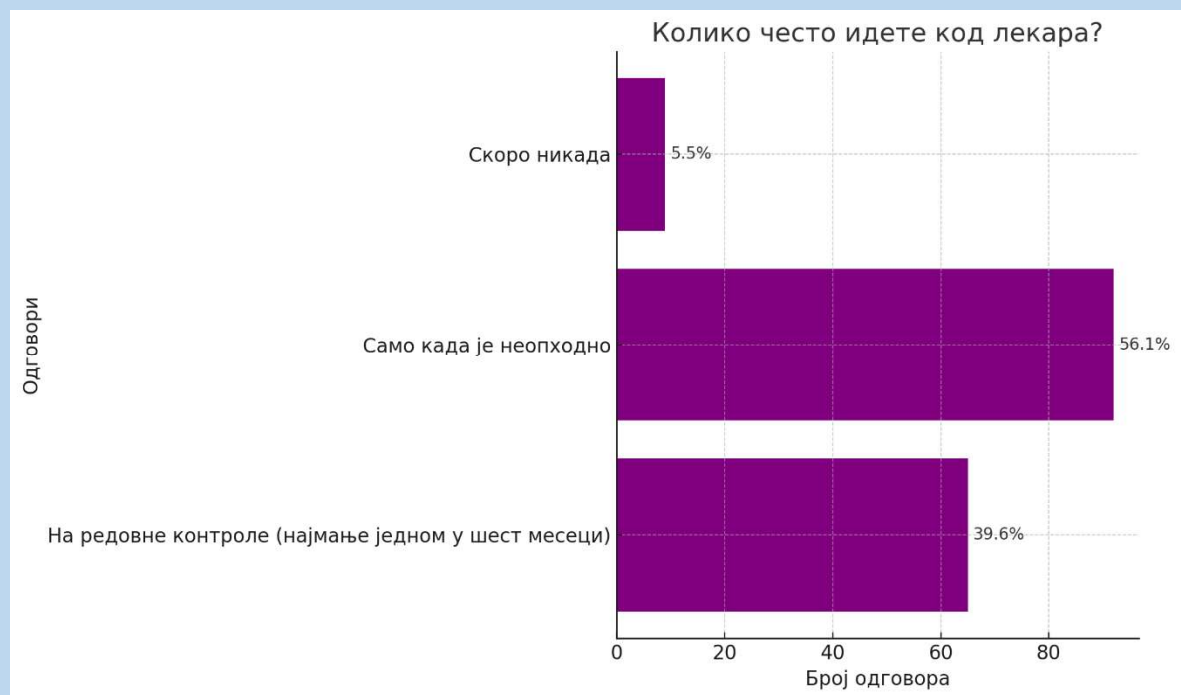
Здравље

Велика већина испитаница наводи да је задовољна радом Дома здравља у Пландишту и квалитетом здравствене заштите у општини генерално (40,9%). Око трећине није сигурно (28%), а да није задовољно наводе 23 испитанице (14%). Жене које су навеле да нису задовољне као разлоге за то наводе недостатак лекара, пре свега лекара специјалиста, организацију и нељубазност запослених.

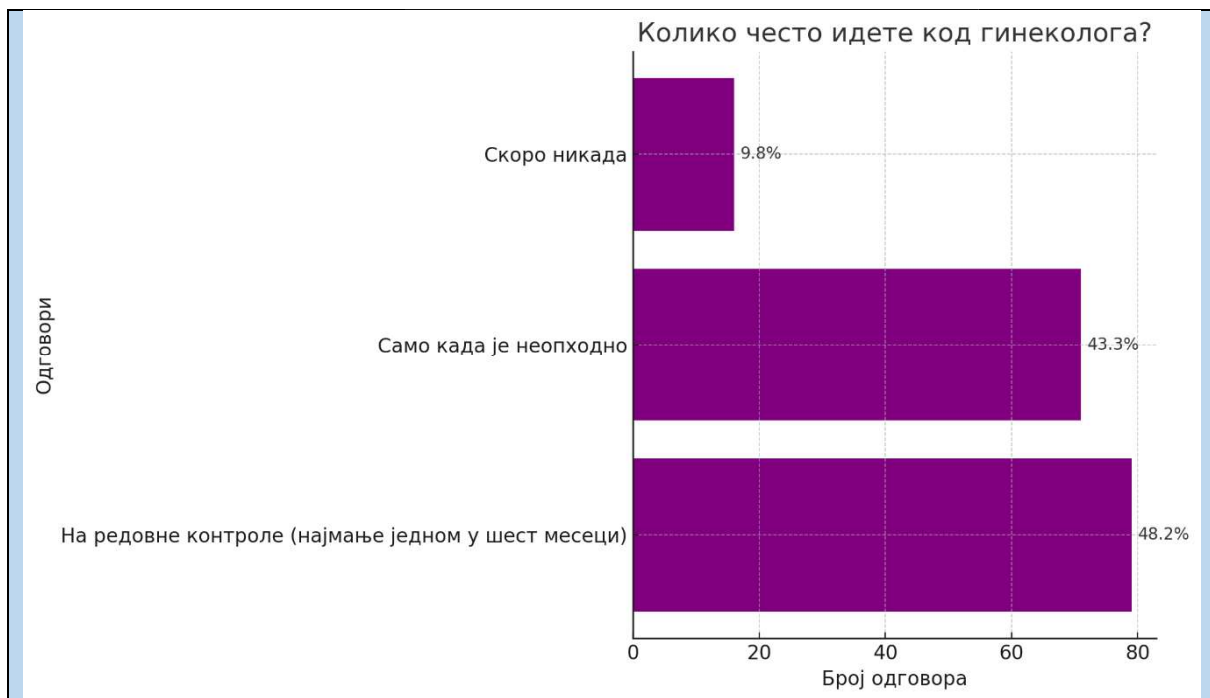
Графикон 9. Задовољство квалитетом здравствене заштите

Више од половине испитаница наводи да код лекара одлази само кад је неопходно (56,1%).

Графикон 10. Колико често идете код лекара

Код гинеколога највећи број испитаница (48,2%) одлази на редовне прегледе, односно најмање једном у шест месеци, међутим забрињавајући је податак да више од 43% жена на прегледе одлази само када је неопходно.

Графикон 11. Структура прегледа код гинеколога

На питање који су највећи изазови и области здравствене заштите испитанице наводе:

- непостојање свести грађана о очувању здравља и важности превентивних прегледа;
- неадекватан рад амбуланти у сеоским срединама;
- недостатак кадра, а посебно лекара специјалиста;
- трошкови за гинеколошке анализе;
- листе чекања;
- недовољно едукација и превентивних прегледа;
- лоша организација и нељубазност.

Анкета са женама у Пландишту

5.5. СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

За социјалну заштиту становника општине Пландиште је задужен Центар за социјални рад. Центар обавља послове породично правне и материјалне заштите социјално угрожених категорија становништва. У Центру за социјални рад током 2023. године било је запослено укупно десеторо радника, од којих је директор на функцији финансиран од стране министарства и њих петоро има уговор о раду на неодређено време са Министарством, а један радник има уговор о раду на неодређено време са општином, док је два радника имало уговор о раду на одређено време такође са општином и један запослени је био на привремено повременим пословима. Што се тиче извора финансирања из рада наведеног запосленог кадра, шесторо је финансирано из републичког буџета – директор и три стручна радника (мастер педагошкиња (на породилском боловању, мења је дипломирана социјална радница), дипл.спец. педагошкиња (након одласка у инвалидску пензију запослена је мастер психолошкиња) и дипломирана психолошкиња), један правник и један радник на финансијско-рачуноводственим пословима, док су остала четири радника (социјални радник, струковни правник, радник на пословима администрације/послови возача и запослени на ПП пословима) била финансирана из буџета локалне самоуправе. Крајем 2023. године по решењу Министарства одобрено је и радно место технички послови (послови писарнице), па је расписан конкурс за поменуто радно место које је попуњено почетком текуће године.

Што се тиче просторних услова, ЦСР у Пландишту ради у неадекватном простору, где се неадекватност односи на величину просторија и на број истих. Има пет просторија, од којих је једна веома мала. Директор и водитељ случаја - супервизор имају одвојене просторије, а остали радници су у канцеларији по двоје, односно троје, не постоји просторија за тријажу. Услови у ЦСР-у не омогућују рад у апсолутној дискрецији у две просторије, а који захтева потпуну заштиту података, поштовање личности и достојанства грађана који је има потребу за остваривањем права или услуга у систему социјалне заштите. Не постоји пријемна канцеларија, нити просторија за заједничке састанке тима за опште послове. Радник на финансијско-рачуноводственим пословима ради у простору услужног центра општине Пландиште. Објекат је приземан и приступачан за особе са инвалидитетом као и за све кориснике ЦСР-а.²⁰

У Одлуци о социјалној заштити општине Пландиште прописана су права и услуге у социјалној заштити. Права у социјалној заштити представљају различите активности пружања подршке и помоћи појединцу и породици ради побољшања односно очувања квалитета живота, отклањања или ублажавања ризика неповољних животних околности, као и стварање могућности да самостално живи у друштву. Услуге социјалне заштите су следеће:

1. дневне услуге у заједници;

²⁰Наративни извештај о раду Центра за социјални рад Пландиште за 2023. годину.

2. услуге смештаја;
3. услуге подршке за самостални живот;
4. саветодавно-терапијске и социјално-едукативне услуге;
5. остале услуге социјалне заштите у складу са потребама локалне заједнице;
6. иновационе услуге.

Разврстано према спецификацији ове услуге подразумевају:

1. Помоћ у кући (за децу, одрасле и старије),
2. Дневни боравак (за децу, одрасле и старије),
3. Лични пратилац детета,
4. Свратиште за децу,
5. Персонална асистенција за одрасле особе са инвалидитетом,
6. Становање уз подршку за младе који напуштају систем социјалне заштите,
7. Становање уз подршку за особе са инвалидитетом,
8. Прихватилиште (за децу, жене, одрасле и старије),
9. “Предах” смештај,
10. Саветовалиште,
11. Породични саветник,
12. Клубови (за стара лица, одрасле особе са инвалидитетом, децу са сметњама у развоју),
13. Едукације о превенцији болести зависности и насиља у породици.

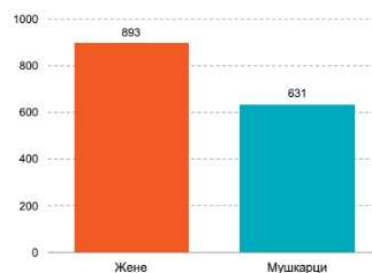
У општини Пландиште значајан је број старачких самачких домаћинстава у односу на способно радно становништво, нарочито у сеоским срединама. Тренутно на територији ове општине живи око 2500 лица старијих од 65 година живота. Такво стање погоршава социјалну ситуацију и захтева планирање додатних средстава у буџету општине, за пружање помоћи (једнократне новчане помоћи, помоћ у кући и друго), за стара лица без породичног старања (тзв. самачка домаћинства).

Укупан број корисника социјалне заштите на евиденцији Центра за социјални рад у Пландишту 2022. године износио је 1524 лица, од чега је 893 жена.

Укупан број корисника социјалне заштите на евиденцији Центра за социјални рад	1524	(2022)
Удео корисника социјалне заштите у укупној популацији (%)	16,9	(2022)
Број стручних радника у Центру за социјални рад**	4	(2022)
Однос броја корисника социјалне заштите и стручних радника Центра за социјални рад	381	(2022)
Однос броја становника и стручних радника Центра за социјални рад	2227	(2022)

** стање на дан 31.12.
Извор: Републички завод за социјалну заштиту

Укупан број корисника социјалне заштите на евиденцији Центра за социјални рад, 2022.

Извор: Републички завод за социјалну заштиту

Сиромаштво је израженије код жена, а разлог томе је њихова економска зависност. Жене најчешће нису власнице некретнина, већа је незапосленост у односу на мушкарце, а у појединим случајевима послови на којима раде су мање плаћени. Жене су у највећем броју случајева самохране мајке, што доводи до већег сиромаштва. Жене лако остварују алиментацију након развода, али је тешко наплаћују, а све то продубљује њихово сиромаштво.

Код партнерског насиља, где су жртве углавном жене, један од значајнијих разлога повлачења тужби је немогућност да преживе изван породице, јер не поседују никакве ресурсе. Посебно су угрожене жене из заједница и група које су социјално изоловане и мање видљиве, као што су: Ромкиње, жене са инвалидитетом, жене са села.

УСЛУГЕ СМЕШТАЈА

Хранитељске породице* ¹	24	(2023)
Број деце која користе услуге смештаја (0–17 година)* ¹	29	(2023)
Стопа деце која користе услуге смештаја (на 1 000 деце)* ²	24,1	(2023)
Стопа деце у резиденцијалним установама (на 1 000 деце)* ²	5,0	(2023)
Стопа деце у хранитељским породицама (на 1 000 деце)* ²	19,1	(2023)
Број деце са инвалидитетом која користе услуге смештаја* ¹	9	(2023)
Број корисника државних домова који имају 65 и више година* ¹	11	(2023)
Удео корисника државних домова старости 65 и више година у укупном броју лица старости 65 и више година (%) ²	0,5	(2023)

* стање на дан 31.12.

Извор:

¹ Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања

² Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Процене становништва, РЗС

Деца која користе услуге смештаја према врсти смештаја, 2021–2023.*

* стање на дан 31.12.

Извор: Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања

НОВЧАНА ДАВАЊА

Број корисника новчане социјалне помоћи (лица)* ¹	651	(2023)
Удео корисника новчане социјалне помоћи у укупној популацији (%) ²	7,4	(2023)
Број корисника дечијег додатка (0–17 година)* ¹	234	(2023)
Удео корисника дечијег додатка у укупној популацији деце (%) ²	19,4	(2023)
Број корисника увећаног дечијег додатка (0–17 година)* ¹	66	(2023)
Удео корисника увећаног дечијег додатка у укупној популацији деце (%) ²	5,5	(2023)
Број корисника основног додатка за негу и помоћ другог лица* ¹	46	(2023)
Број корисника увећаног додатка за негу и помоћ другог лица* ¹	43	(2023)
Удео корисника увећаног додатка за негу и помоћ другог лица у укупној популацији (%) ²	0,5	(2023)

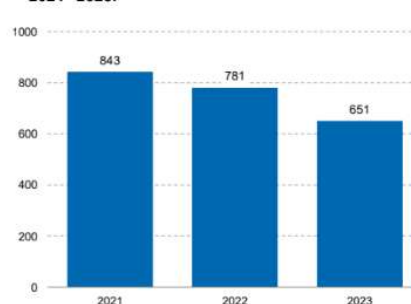
* стање на дан 31.12.

Извор:

¹ Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања

² Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и процене становништва, РЗС

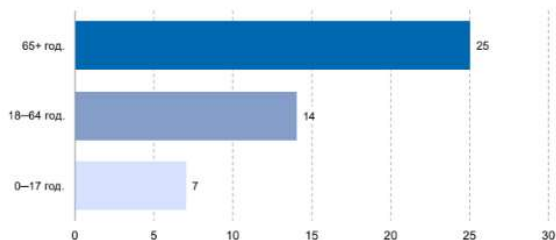
Број корисника новчане социјалне помоћи (лица), 2021–2023.*

* стање на дан 31.12.

Извор: Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања

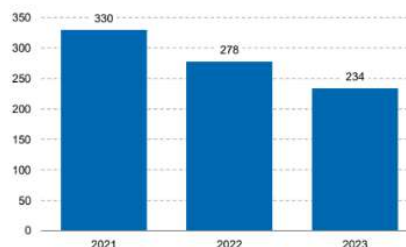
Број корисника основног додатка за негу и помоћ другог лица према старосним групама, 2023.*

* стање на дан 31.12.

Извор: Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања

Број корисника дечијег додатка, 2021–2023.*

* стање на дан 31.12.

Извор: Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања

Општина Пландиште има усвојену Стратегију развоја социјалне заштите за период од 2021. до 2025. године којом је дефинисан један општи и три посебна циља. Стратегија у фокус ставља унапређење постојећих услуга, јачање локалног система социјалне заштите и подизање свести грађана/ки о проблемима са којима се суочавају социјално угрожене категорије становништва.

Општина Пландиште континуирано пружа две услуге социјалне заштите. „Помоћ у кући за одрасла и старија лица“ и „Помоћ у кући за децу са сметњама у развоју и њихове породице“. Те две категорије су препознате као најрањивије и ове услуге су од великог значаја корисницима који су претежно старија и болесна лица, као и деца са сметњама у развоју. На овим услугама ради укупно 13 геронтодомаћица/неговатељица и једна стручна радница. Број корисника/ца одраслих и старијих лица се креће од 110 до 120, а број корисника/ца деце са сметњама у развоју се креће од 13 до 15. Не постоји велика листа чекања, јер се проналази начин да се сваком новом кориснику обезбеди ова преко потребна услуга, мада може се рећи да је потреба за услугом „Помоћ у кући за одрасла и стара лица“ у све већој експанзији и да су потребе за њом све веће.

5.5.1. Насиље над женама / безбедност

У 2022. години у општини Пландиште забележено је 27 пријављених случајева породичног насиља према женама.

ЗАШТИТА

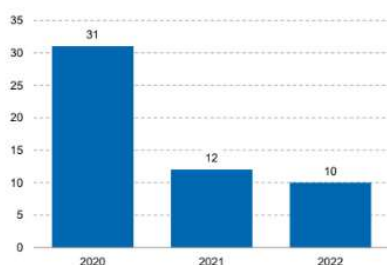
Број пријављених случајева породичног насиља према деци ¹	6	(2022)
Број пријављених случајева породичног насиља према женама ¹	27	(2022)
Број деце у сукобу са законом (6–17 година) ¹	10	(2022)
Стопа деце у сукобу са законом (6–17 година) (на 1000 деце) ²	12	(2022)

Извор:

¹ Републички завод за социјалну заштиту

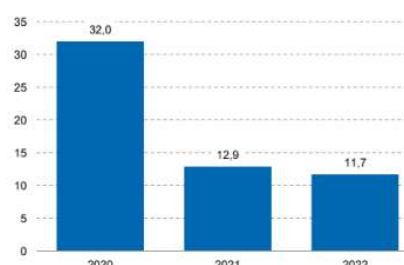
² Републички завод за социјалну заштиту и процене становништва, РСЦ

Број деце (6–17 година) у сукобу са законом, 2020–2022.

Извор: Републички завод за социјалну заштиту

Стопа деце (6–17 година) у сукобу са законом, 2020–2022. (на 1000 деце)

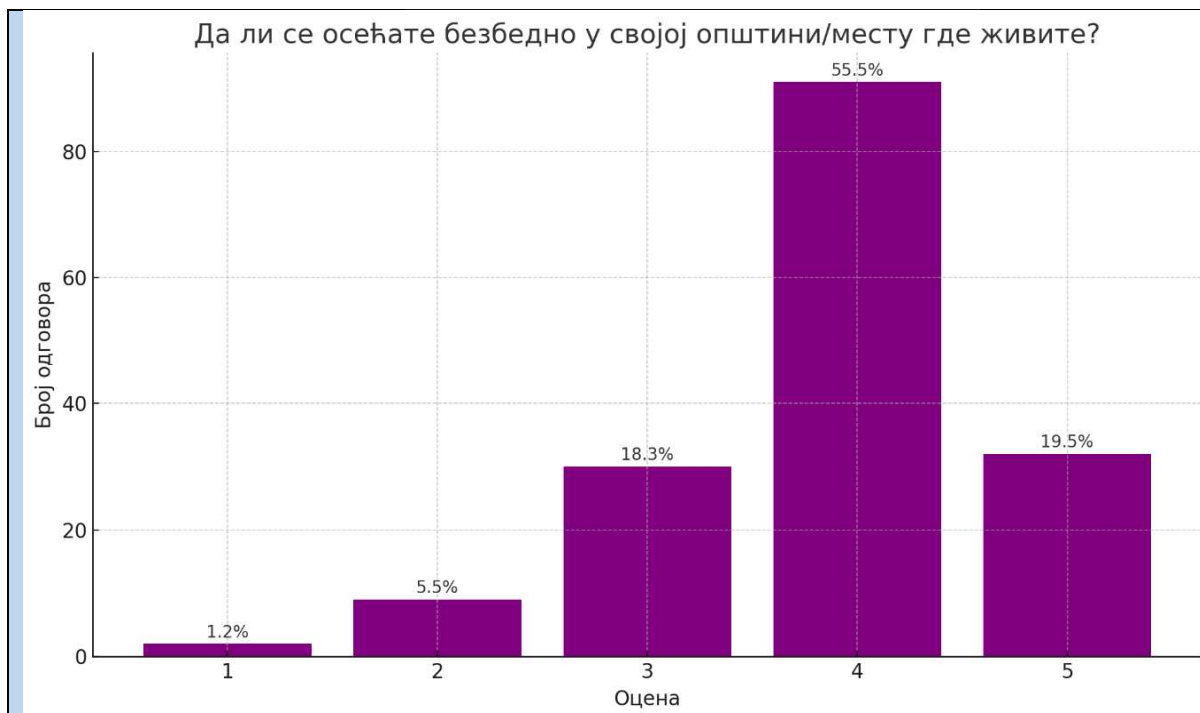
Извор: Републички завод за социјалну заштиту и Процене становништва, РСЦ

Укупан број пријава насиља у 2023. години је 39. У категорији деце евидентирано је 12 пријаве насиља, 6 се односи на психичко насиље, 4 на физичко насиље и 2 на занемаривање. У категорији младих евидентирано је 4 пријава насиља, 2 физичко и 2 психичко насиље. У категорији одраслих евидентирано је 20 пријава насиља - 14 пријаве за физичко насиље и 6 пријава за психичко насиље. У категорији старијих евидентирано је 3 пријава за насиље - 1 пријава за психичко насиље и 2 пријава за физичко насиље.²¹

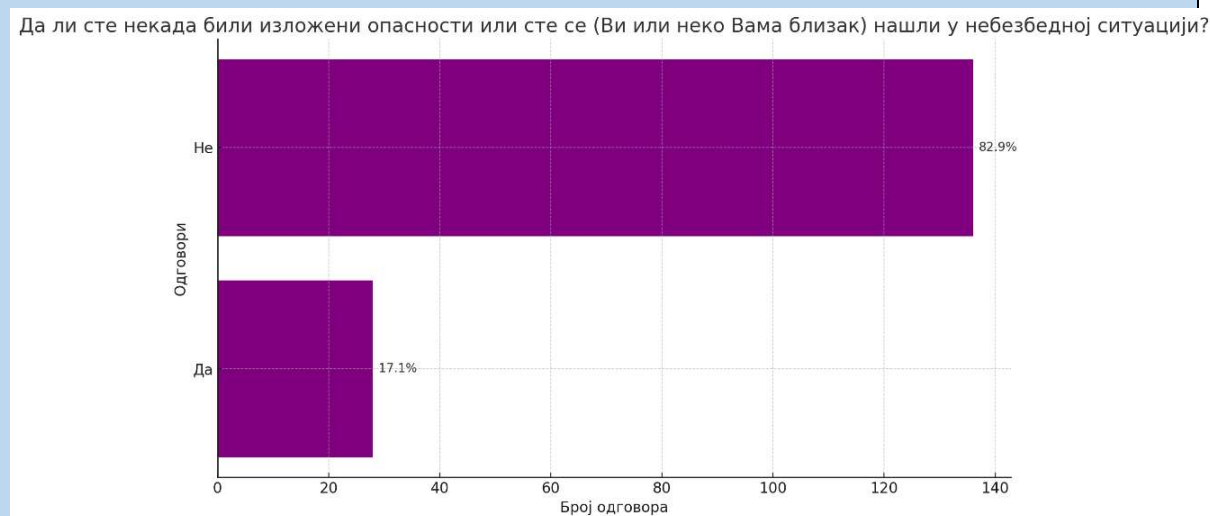
Безбедност жена

Највећи број испитаница наводи да се осећа безбедно у општини Пландиште (55,5%) и да се није нашло у некој небезбедној ситуацији (82,9).

²¹ Наративни извештај о раду Центра за социјални рад Пландиште за 2023. годину.

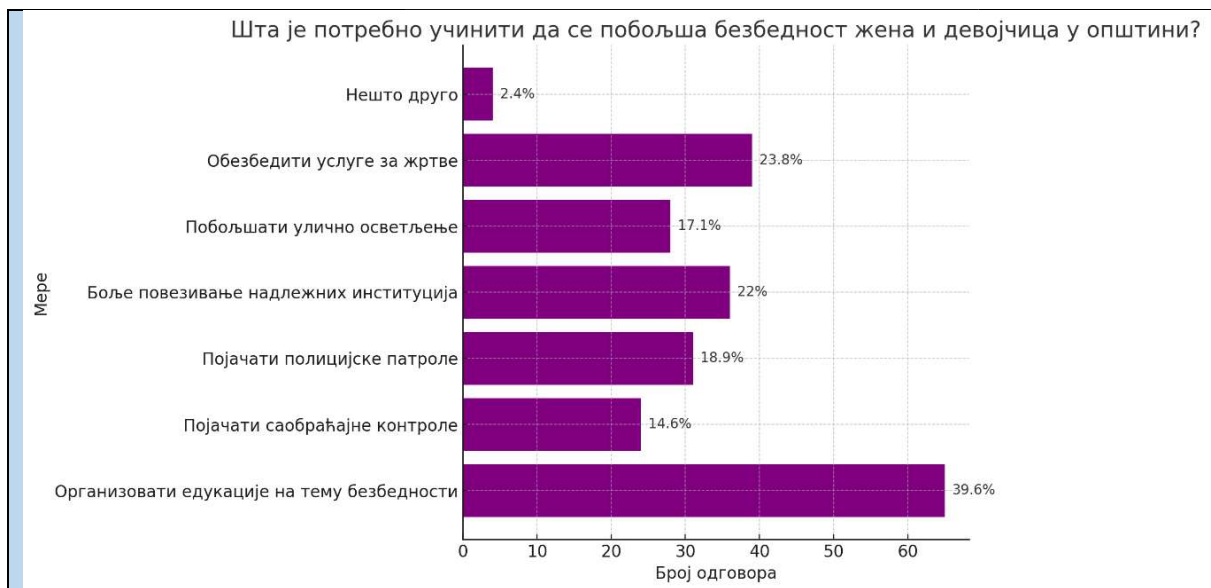
Графикон 12.Осећај безбедности у Пландишту

Графикон 13. Колико често сте били изложени насиљу

На питање о томе шта су највећи проблеми када је у питању безбедност испитанице наводе насиље у породици и непостојање саветовалишта за жене жртве насиља, пси луталице и јавна расвета. Ово су најчешће проблеми који се јављају по правилу у ЈЛС.

С тим у вези, испитанице у највећем броју наводе да је неопходно да општина организује едукације на тему безбедности, побољша улично осветљење, ради на бољем повезивању локалних институција и обезбеди услуге за жртве насиља у породици.

Графикон 14. Приоритети да се побољша безбедност жена

Анкета са женама у Пландишту

5.6. УЧЕШЋЕ ЖЕНА У ПЛАНДИШТУ

Органи општине Пландиште су Скупштина општине, Председник општине, Општинско веће и Општинска управа.

Скупштина Општине је њен највиши орган, и броји 19 одборника/ца, од којих је **9 жена**.

У 13 радних тела Скупштине општине Пландиште је 33 жене од укупно 67 чланова/ца. (готово 50%). У седам тела жене се налазе на позицији председавајућег.

Општинско веће општине Пландиште броји 7 чланова/ца, од којих је **1 жена**. Веће може образовати радна тела ради обављања одређеног задатка. Мандат радног тела престаје извршењем задатка и подношењем извештаја Већу.

У Пландишту и председник и заменик општине су мушкарци. Председник општине као један од два извршна органа власти, бира се од стране Скупштине општине из редова одборника, и има свог заменика. Његов посао је да представља и заступа град, предлаже начин решавања питања о којима одлучује Скупштина, издаје наредбе за извршење буџета општине, усмерава рад Општинске управе итд. Председник општине и његов заменик учествују у раду Општинског већа, које предлаже већину аката за чије доношење је надлежна Скупштина општине (статут, буџет итд.), надзире рад Општинске управе, и сл.

Начелник општинске управе је мушкарац. На руководећим позицијама у општинској управи – руководиоци одељења је седам жена и четири мушкарца.

Општина Пландиште има укупно 13 месних заједница. У седам месних заједница: Барице, Велика Греда, Купиник, Маргита, Милетићево, Стали Лец и Хајдучица није испоштован принцип родне равноправности. Сви чланови су мушкарци. У месној заједници Марковићево 70% чине жене, 30% мушкарци, у месној заједници Пландиште 50% чине жене, а 50% мушкарци. У остале четири месне заједнице: Банатски Соколац, Велики Гај, Дужине и Јерменовци, 70% чине мушкарци, а 30% су жене.

Основни подаци

Процент бирача гласалих на изборима за одборнике скупштина општина и градова	61,7	(2020)
Процент жена одборника у скупштинама општина и градова*	42,1	(2020)

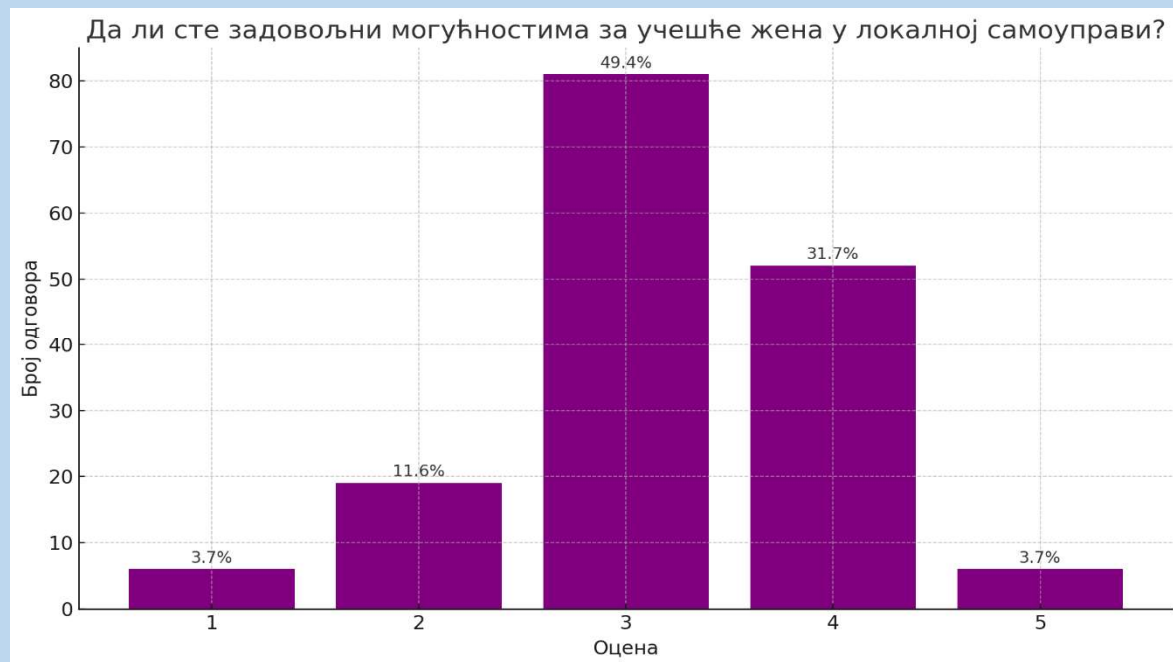

* Циљеви одрживог развоја - индикатор 5.5.1

Извор: Статистика избора, РС

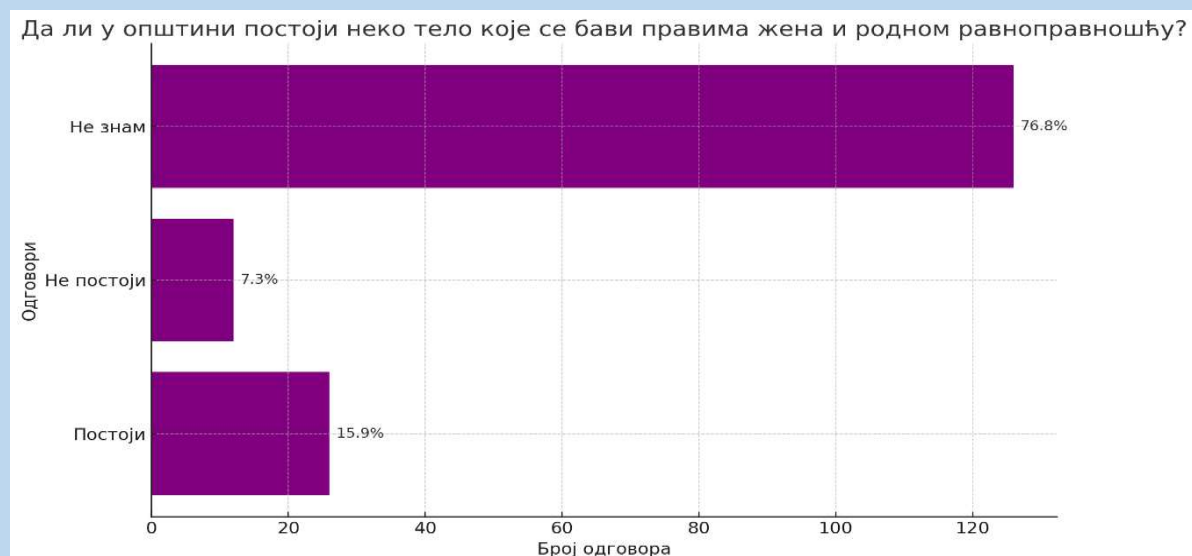
Учешће жена

Испитанице у највећем броју наводе да нису сигурне какве су могућности за учешће жена у општини (49,4%). Око трећине наводи да је задовољно (31,7%) могућностима за учешће жена у општини, док око 15% наводи да нису или уопште нису задовољне могућностима.

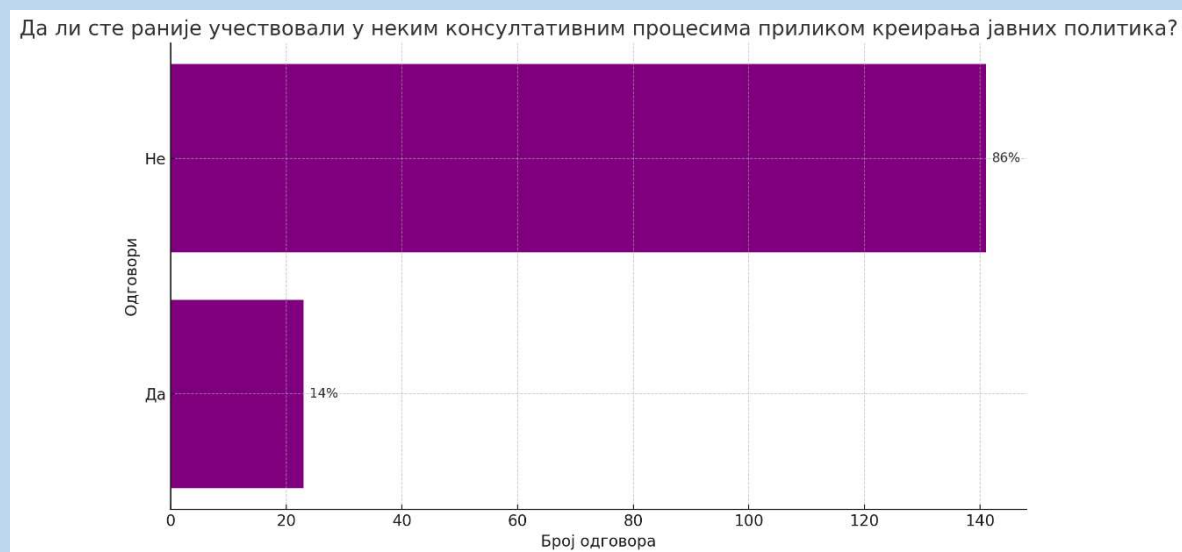
Графикон 15. Шансе за учешће у доношењу одлука

Највећи број испитаница не зна да ли општина Пландиште има тело које се бави темом родне равноправности (76,8%), а чак седам одсто жена мисли да ово тело не постоји.

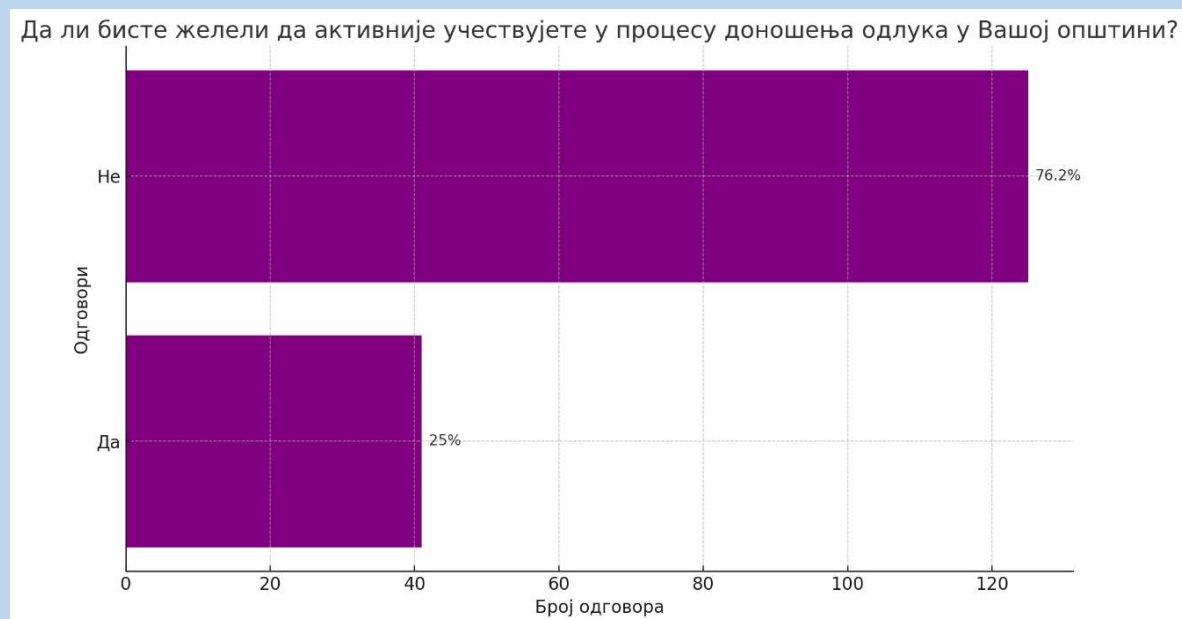
Графикон 16. Упознатост са механизмима за родну равноправност

Забрињавајући је податак да чак 86% испитаница наводи да никада раније није учествовало у неким консултативним процесима приликом креирања јавних политика у општини.

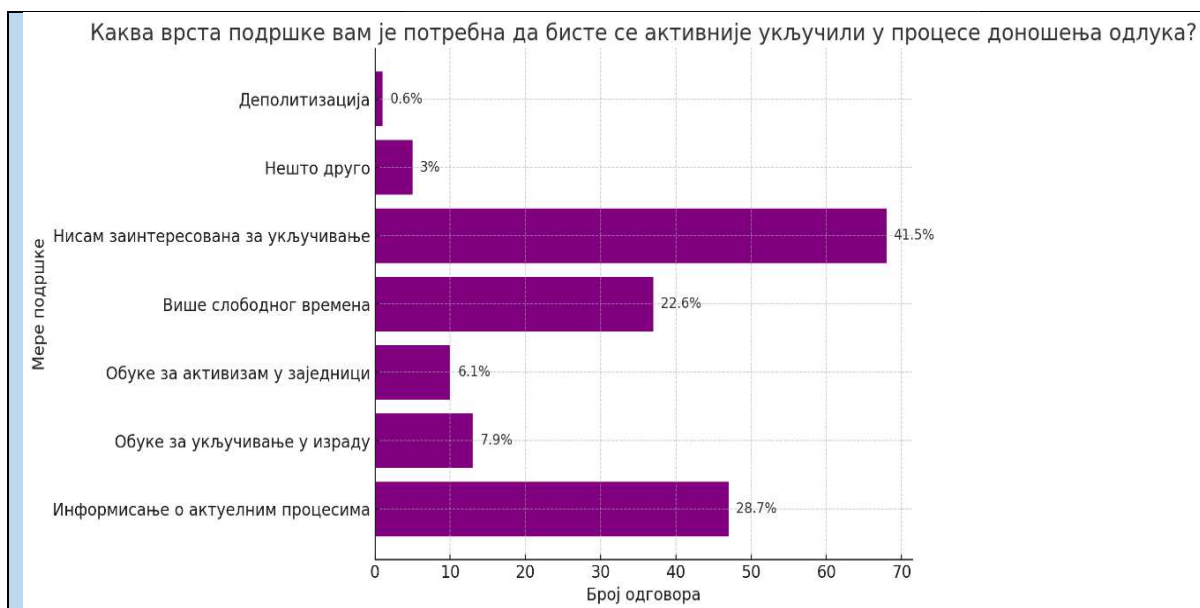
Графикон 17. Учешће у доношењу одлука

На питање да ли би желеле активније да се укључе у процесе доношења одлука у општини 76,2% испитаница наводи да не би.

Графикон 18. Спремност да учествују у процесу доношења одлука

Као кључни разлози за неукључивање наводи се недовољна информисаност (*нико их не позива*) и недостатак слободног времена. Наводе да су им потребни различити видови подршке за активније укључивање, а највише информисање о актуелним процесима и додатне обуке за укључивање у израду јавних политика и активизам у заједници.

Графикон 19. Неопходна подршка за укључивање жена у процес доношења одлука

Генерално и кроз ово мапирање се осети да транспарентност није на завидном нивоу у општини, као и да жене нису отворене ни заинтересоване да одговарају на отворена питања, што је сигнал да нису спремне да преузму одговорност и иницијативу.

Анкета са женама у Пландишту

5.7.КУЛТУРА

Централна установа културе у општини Пландиште је Културно-образовни центар “Вук Караџић” који се такође налази у самом насељу Пландиште. Центар располаже савременом салом за приказивање филмова и одржавање различитих програма, са бином, партером и балконом, капацитета 347 седишта, мањом салом погодном за организовање радних, забавних и других јавних и приватних скупова. Од свог оснивања проширио се скуп делатности центра, те сада подразумева следећу програмску оријентацију: спољни програми, културно-образовни програми, музичко сценски програми, филмски програми, програм визуелних уметности, књижевни програм и програм културне баштине. Од 2017. године, ова установа се бави и организацијом програма у области туризма из разлога непостојања туристичке организације Пландиште.

Осим Центра у Пландишту постоји и Народна библиотека и Историсјки архив “Бела црква”. Општина нема ниједан штампани медиј, а на територији општине Пландиште телевизија Панчево повремено емитују прилоге из општине.

КУЛТУРА

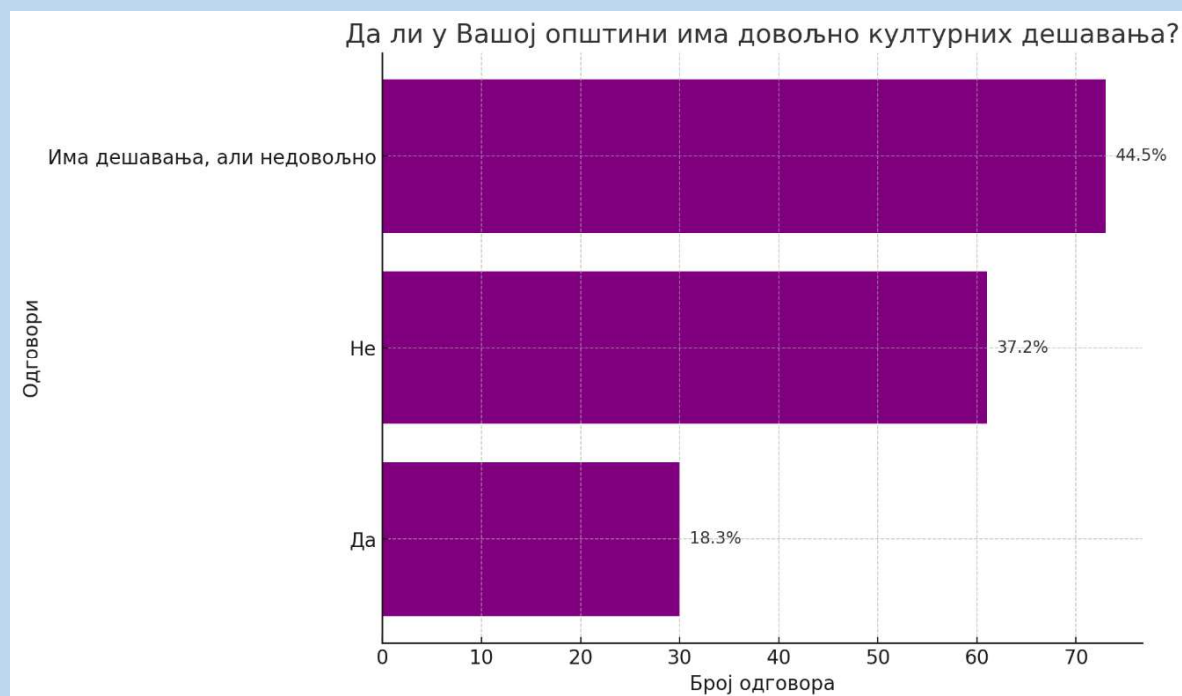
Основни подаци, 2022.

Број биоскопа	0
Број посетилаца биоскопа	0
Број музеја	0
Број посетилаца музеја	0
Број позоришта	0
Број позоришних представа	0
Број посетилаца позоришта	0

Извор: Завод за проучавање културног развита

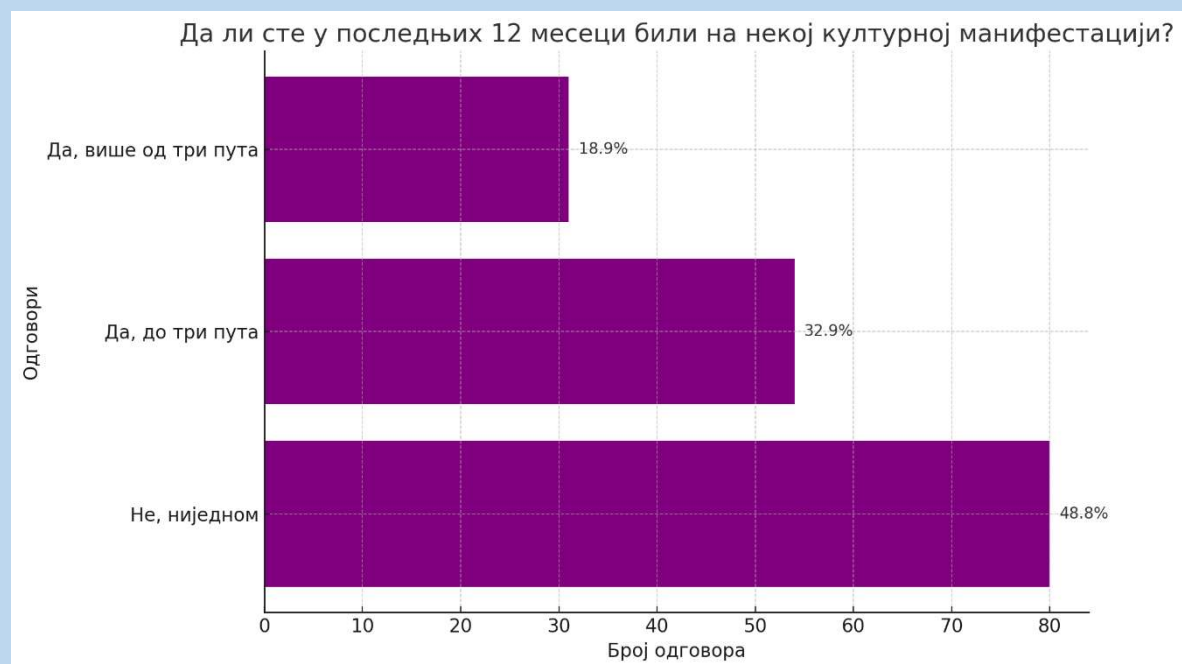
Култура

Подаци анкете показују да испитанице у већини сматрају да у има културних дешавања у Пландишту, али да то није довољно (44,5%), док око петине испитаница сматра да их нема довољно (18,3%).

Графикон 20. Задовољством бројем културних дешавања

Према резултатима анкете највише је оних које у последњих 12 месеци ниједном нису биле на некој културној манифестацији (48,8%).

Графикон 21. Колико често иду на културне манифестације

Анкета са женама у Пландишту

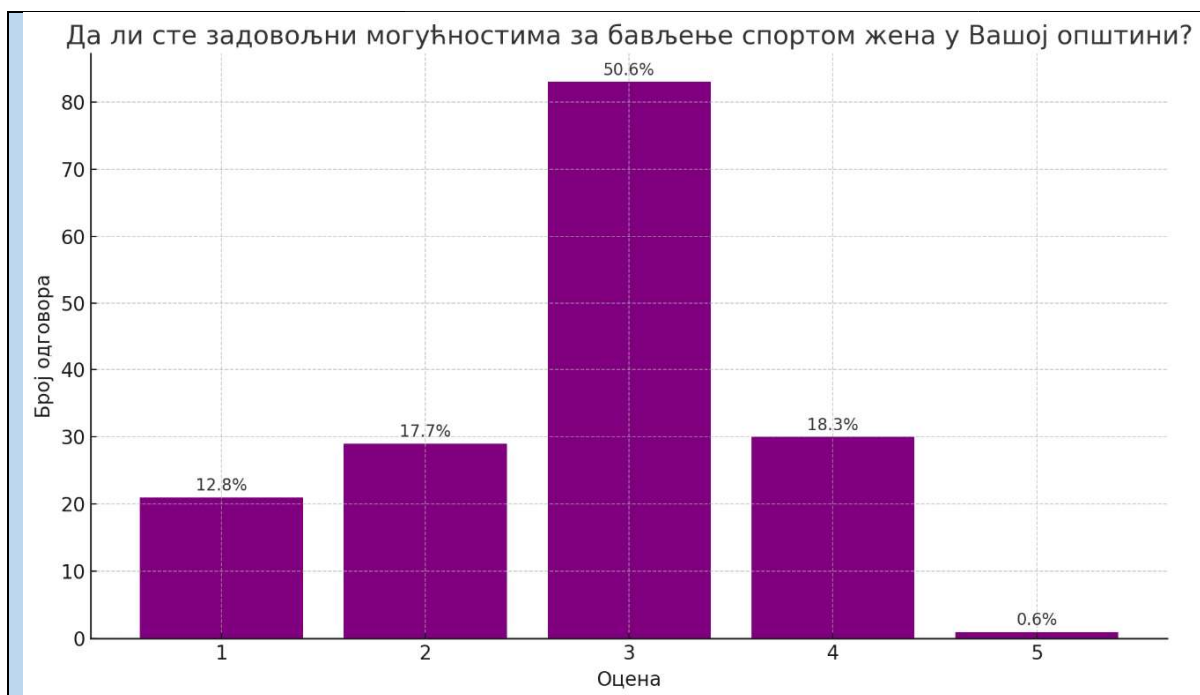
5.8. СПОРТ

Спортске активности на територији општине се одвијају у оквиру 16 спортских клубова, од чега је девет фудбалских, два кошаркашка, један карате, један одбојкашки, један шаховски и два стрељачка клуба. У оквиру спортских клубова регистровано је укупно око 600 спортиста. Не постоје подаци о броју чланова разврстано по полу, али обзиром на број клубова фудбала и спортских дисциплина, очекивано је да се жене много мање баве спортом. Пратећи генерално трендове нарочито изостају старије жене. Запажене резултате, на такмичењима, како у земљи тако и у иностранству, постижу чланови карате клуба. У општини раде 29 лиценцираних тренера.

Спортски савез Пландиште је непрофитна, невладина организација у коју су удружени спортски клубови и савези са територије општине Пландиште. Циљеви спортског савеза су: стварање квалитетног и ефектног спортског система; повећање броја активних учесника у физичкој активности; повећање броја активних спортиста; стручно усавршавање спортских учитеља и тренера; развијање снажног осећаја локалног идентитета кроз спортске активности; стварање услова за развој спортских достигнућа; обезбеђивање стабилне базе финансирања спорта; координисање активности везаних за изградњу и одржавање спортских објеката; проналазак извора финансирања активности Спортског Савеза.

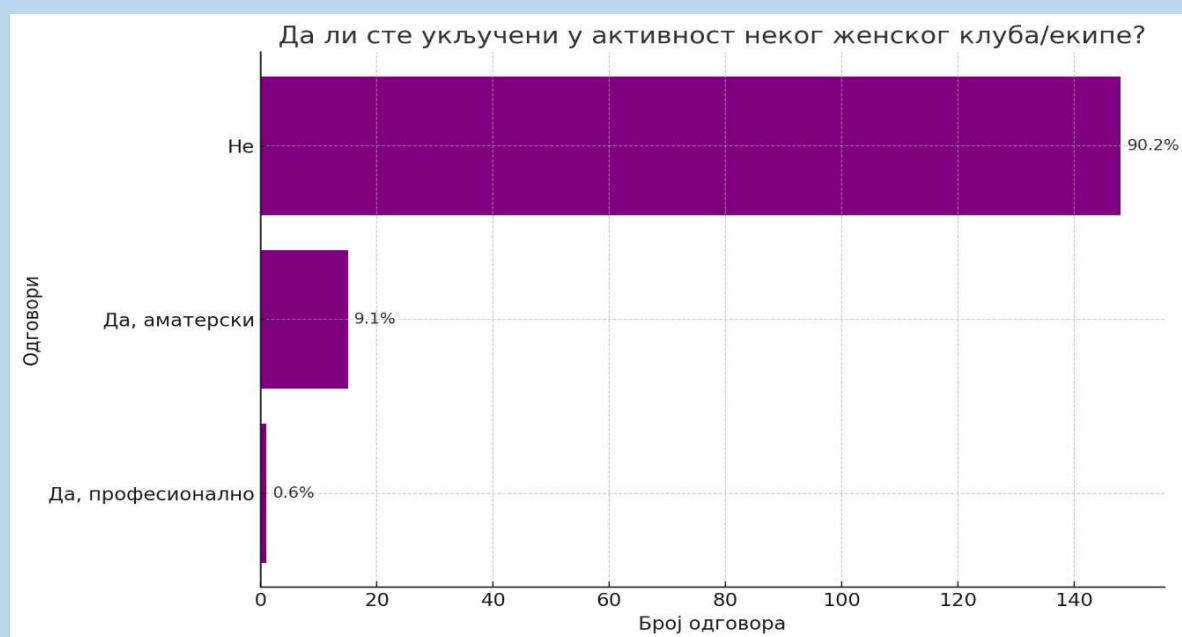
Спорт

Више од половине испитаница (50,6%) није сигурно какви су услови за бављење спортом у општини, док око трећине испитаница није задовољно (17,7%) или уопште није задовољно (12,8). Свега 19% жена је задовољно шансама за бављење спортом у општини.

Графикон 21. Задовољство спортским садржајем

Забрињавајући је податак да чак 90,2% испитаница наводи да уопште није укључено у спортске активности.

Графикон 22. Учешће жена у спортским активностима

Испитанице наводе да недостају бесплатни садржаји за рекреацију попут фитнеса, пилатеса, аеробика, јоге и сл. Наводе и да недостаје базен у општини. Често се истиче да је важно да спортске активности буду доступне и за старије као и да буду финансијски приступачне. Према њиховим речима постоји теретана која се наплаћује, а да због недостатка времена, свести и средстава се жене ређе одлучују да је посећују.

Сматрају даје потребно развијати додатне садржаје за различите старосне категорије (са посебним фокусом на старије) које ће свакако пратити едукација о важности физичке активности.

Анкета са женама у Пландишту

6. СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ И АКТИВНОСТИ

Анализа стања родне равноправности у Пландишту показује да постоје одређени проблеми и изазови, односно, могућности за побољшање, као и да је општина Пландиште исказала спремност да се бави овим изазовима и да омогући побољшање положаја жена и унапређење родне равноправности.

На основу резултата анализе тренутног стања, а имајући у виду да је **општи циљ овог документа побољшање положаја жена и унапређење родне равноправности**, дефинисани су посебни стратешки циљеви и активности које ће у периоду важења акционог плана допринети остварењу постављених циљева. Посебни стратешки циљеви односе се на увођење родне перспективе у све локалне политике, мере и активности финансиране из буџета; спровођење политике једнаких могућности и смањивање постојећих неједнакости; унапређење квалитета живота у општини, кроз унапређење услуга социјалне заштите; побољшање доступности и квалитета здравствене заштите; подршку запошљавању и samozapoшљавању жена; унапређење безбедности свих грађана/ки и смањивању насиља према женама.

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ

Кључне области за Акциони план за родну равноправност општине Пландиште, на основу прикупљених података, обухватају следеће:

1. **Политичка партиципација и одлучивање, уродњавање** – Повећање учешћа жена у локалним процесима одлучивања и управљања.
2. **Економско оснаживање жена и унапређење квалитета здравствених услуга** – Фокус је на запошљавању, стварању нових радних места и подршци женама за покретање бизниса. Осим тога, унапређење услова за жене у пољопривреди је значајна ставка. Такође, побољшање приступа здравственим услугама, укључујући редовне прегледе и подршку здравственом сектору.
3. **Безбедност жена и борба против насиља** – Фокус је на подизању свести и едукацији о безбедности жена, као и на спречавању родно заснованог насиља.
4. **Унапређење квалитета живота** – Побољшање услуга Центра за социјални рад. Ова област обухвата подршку угроженим групама жена, као што су сиромашне, жене са инвалидитетом и старе жене.

ПОСЕБНИ ЦИЉ 1. Политичка партиципација, одлучивање и уродњавање

Мере	Активности	Индикатори	Очекивани резултати	Носиоци активности	Остали актери	Рок	Потребни ресурси
Унапређење родне статистике	Усвајање одлуке о родној статистици/евиденцијама по полу и старосном добу у складу са Законом о родној равноправности и Законом о буџетском систему	Усвојена одлука Број доступних података	Доступни сви подаци разврстани по полу	ЈЛС, Комисија за РР, лице задужено за РР		2025	Буџет
	Информисање свих локалних институција, установа и ЈП о вођењу родне статистике/евиденције по полу и старосном добу	Број органа, институција, установа и предузећа који воде родну статистику и евиденције по полу и старосном добу	Доступни сви подаци разврстани по полу и старосном добу	ЈЛС, Комисија за РР	Директори установа, институција и ЈП	2025	Буџет

	Информисање свих локалних институција, установа и ЈП о обавезама из Закона о родној равноправности и активностима из ЛАП-а	Број информисаних органа, институција, установа и предузећа Број обука	Установе и предузеће испуњавају обавезе из ЗРР и активно учествују у реализацији активности ЛАП-а	ЈЛС, Комисија за РР, Савет за рр	Директори установа, институција и ЈП	2025	Буџет
Увођење родне перспективе у рад ЈЛС	Укључивање родне перспективе у сва стратешка документа, акционе планове и друге документе града.	Број стратешких докумената, акционих планова и других докумената у које је укључена родна перспектива	ЈЛС боље одговара на потребе свих грађана и грађанки	ЈЛС (сви запослени), Комисија за РР, лице задужено за РР, руководиоц и одељења	Установе и ЈП, ОЦД	Од 2025. континуирано	Буџет
	Постављање услова/критеријума укључивања родне перспективе у све конкурсе које финансира град	Број конкурса у којима је услов/критеријум укључивање родне перспективе	ЈЛС боље одговара на потребе свих грађана и грађанки	Управа О.У. (сви запослени), Комисија за РР, лице задужено за РР, руководиоц и свих одељења, одељења за		Од 2025. континуирано	Буџет, донаторска средства

				буџет и финансије, одељења за пројекте			
	Едукација на тему родне равноправности и увођења родне перспективе за запослене у градској управи, са акцентом на нарочито осетљиве категорије	Број организованих обука годишње Број запослених који су похађали обуке, по полу Процент запослених који су повећали ниво знања, по полу	Подигнути су капацитети запослених у граду за бављење питањима родне равноправности, увођења родне перспективе у рад управе	Комисија за РР, лице задужено за РР, сви запослени у градској управи	Координационо тело за родну равноправност (КТРР) НАЈУ СКГО ОЦД	Од 2025 континуирано	Буџет, донаторска средства
	Увести дигиталне алате за прикупљање и анализу података о родној равноправности, као и за праћење имплементације ЛАП-а.	Број дигиталних алата коришћених за праћење и евалуацију. Број корисника Број прикупљених података	Подигнути су капацитети запослених за прикупљање података Већа транспарентност и ефикасност у прикупљању података и спровођењу	Комисија за РР, лице задужено за РР, сви запослени у градској управи	Координационо тело за родну равноправност (КТРР) НАЈУ СКГО ОЦД	Од 2025 континуирано	Буџет, донаторска средства

			активности.				
Подизање капацитета запослених у градској управи	Едукација запослених о дискриминацији на раду, сексуалном узнемиравању и мобингу	Број организованих обука годишње Број запослених који су похађали обуке, по полу Процент запослених који су повећали ниво знања, по полу	Подигнути капацитети запослених у О.У. о дискриминацији на раду, сексуалном узнемиравању и мобингу	Комисија за РР, лице задужено за РР, сви запослени у Г.У.	Координационо тело за родну равноправност (КТРР) Повереник за заштиту равноправности (ПЗР) СКГО ОЦД НАЈУ	Од 2025. континуирано	Буџет, донаторска средства
	Формирање механизма за родну равноправност у складу са законом	Број основаних тела Број састанака	Чланови Комисије за родну равноправност и лице	Комисија за родну равноправност	Координационо тело за родну равноправност	2025	Буџет

		Број реализованих активности	задужено за родну равноправност, Чланови Савета за родну равноправност реализују опис послова из Закона о рр	Лице задужено за родну равноправност Савет за рр	(КТРР) Повереник за заштиту равноправности (ПЗР) СКГО ОЦД		
	Обуке за чланове Комисије за родну равноправност и лице задужено за родну равноправност	Број обука годишње Број чланова комисије који су похађали обуке, по полу Процент чланова комисије који су повећали ниво знања, по полу	Чланови Комисије за родну равноправност и лице задужено за родну равноправност, Чланови Савета за родну равноправност повећали ниво компетенција за питања у вези са родном равноправношћу	Комисија за родну равноправност Лице задужено за родну равноправност	Координационо тело за родну равноправност (КТРР) Повереник за заштиту равноправности (ПЗР) СКГО ОЦД	Од 2024. континуирано	Буџет, донаторска средства

Оснаживање локалних механизма за родну равноправност	Успостављање координације свих актера у ЈЛС задужених за родну равноправност	Број институција, установа и ЈП Број одржаних састанака годишње	Успостављена сарадња свих актера у ЈЛС задужених за родну равноправност доприноси ефикасности мера и активности које се спроводе на тему родне равноправности	Комисија за родну равноправност Лице задужено за родну равноправност Савет за родну равноправност	Лица задужена за родну равноправност у институцијама, установама и ЈП	Од 2025. Континуирано	
	Извештавање о резултатима имплементације ЛАП-а за РР	Одржана седница Већа на на којој се дискутује о примени ЛАП-а за РР Одржана седница Скупштине на којој се дискутује о примени ЛАП-а за РР Годишњи	Председница ОУ, Веће и одборници информисани о резултатима примене ЛАП-а за РР	Комисија за родну равноправност Савет за родну равноправност	Општина, Савет за родну равноправност, служба за информисање и протокол	Од 2025. континуирано	

		извештај доступан					
		Процент остварености планираних активности					
	Женска одборничка група и Савет за родну равноправност доприносе промоцији и спровођењу активности ЛАП-а за РР	Број састанака женске одборничке групе посвећен спровођењу ЛАП-а за РР, годишње Број предлога упућен Већу и/или Скупштини општине, годишње	Женска одборничка група и Савет за родну равноправност имају активну улогу у промоцији родне равноправности и дају допринос ефикасном спровођењу ЛАП-а за РР	Женска одборничка група, Савет за родну равноправност	Комисија за родну равноправност, лице задужено за родну равноправност	Од 2025. континуирано	Буџет
	Медијско представљање Планишта као општине који придаје велики значај родној равноправности	Број медијских написа Број медија	Општина Планиште има активно улогу у подизању свести о важности родне	Општина, председник општине, Комисија за родну равноправност, служба за	Медији ОЦД	Од 2025. континуирано	Буџет донаторска средства

			равноправнос ти у свим сферама друштва	информиса ње и протокол Савет за родну равноправн ост			
Промоција родне равноправно сти и ЛАП-а за РР	Повећати видљивост родних питања кроз кампање, радионице, и јавно објављивање резултата рада локалних институција на тему родне равноправности.	Број прилога/објава на интернету (друштвене мреже, сајт града) Број јавних кампања, Број радионица и медијских наступа. Број одржаних промотивних догађаја, годишње Број присутних, по полу	Промењен начин на који се родна равноправнос т доживљава, а грађани и грађанке боље информисани о резултатима примене ЛАП- а за РР Подигнут ниво свести међу грађанима и грађанкама о важности родне равноправнос ти.	Комисија за родну равноправн ост, служба за информиса ње и протокол Савет за родну равноправн ост	МЗ Установе, институци је ОЦД Медији	Од 2025. конт инуи рано	Буџет
	Инфо сесије у месним заједницама о	Број инфо сесија у МЗ	Грађани и грађанке	Комисија за родну	МЗ	Од 2025.	Буџет

	активностима које доприносе унапређењу родне равноправности	Број присутних, по полу	боље информисани о активностима на унапређењу родне равноправности	равноправност Савет за родну равноправност	ОЦД Медији Служба за информисање и протокол	континуирано	
	Подстаћи партнерства са приватним компанијама и организацијама цивилног друштва за промоцију родне равноправности и спровођење заједничких пројеката.	Број састанака Број успостављених партнерстава и заједничких пројеката.	Број успостављених партнерстава и заједничких пројеката.	Комисија за родну равноправност Савет за родну равноправност	МЗ ОЦД Медији Служба за информисање и протокол	Од 2025. континуирано	Буџет
	Учешће Пландишта у националним, регионалним и међународним иницијативама у вези са промовисањем и применом Европске повеље о родној равноправности на локалном нивоу и	Број регионалних иницијатива годишње Број националних иницијатива годишње	Пландиште даје активан допринос примени и промоцији Европске повеље о родној равноправности на	Председник општине, Комисија за родну равноправност, служба за информисање и протокол	СКГО ОЦД Медији	Од 2025. континуирано	

	достигнутим результатима	Број медијских прилога	локалном нивоу	Савет за родну равноправн ост			
--	-----------------------------	---------------------------	-------------------	--	--	--	--

ПОСЕБНИ ЦИЉ 2.Економско оснаживање жена и унапређење квалитета здравствених услуга

Мере	Активности	Индикатори	Очекивани резултати	Носиоци активности	Остали актери	Рок	Потребни ресурси
Смањење неједнакости у (само)запошљавању, економским мерама и подстицајима	Испитивање потреба жена у вези са додатним обукама и образовањем у циљу (само)запошљавања	Урађена анализа	Општина информисана о потребама жена у области запошљавања	Комисија за родну равноправност Савет за родну равноправност Лице за родну равноправност	ОЦД Експерти НСЗ	2025	Буџет, донаторска средства
	Организовање обука намењених женама, у односу на резултате испитивања потреба	Број обука Број полазница обука	Жене са територије општина имају више знања и вештина за (само)запошљавање	Општина НСЗ	ОЦД Средње школе	Од 2025. континуирано	Буџет, донаторска средства
	Обезбедити средства за финансирање програма намењених	Износ обезбеђених средстава годишње	Жене са територије општине, укључујући и жене из	Општина, Комисија за родну равноправност, одељења	ОЦД	Од 2025. континуирано	Буџет, донаторска средства

	економском оснаживању жена, посебно жена из вишеструко маргинализованих група	Број жена које су добиле средства Удео жена из вишеструко маргинализованих група у укупном броју жена које су добиле средства	вишеструко маргинализованих група имају повећане шансе за економску независност	за буџет и финансије, Савет за родну равноправност Канцеларија за младе			
	Организовање основних информатичких обука	Број доступних обука годишње Број полазника, по полу	Младе жене и мушкарци са територије општина, имају побољшане информатичке вештине	Општина, Комисија за родну равноправност, Канцеларија за младе Савет за родну равноправност, Лице за родну равноправност НСЗ	ОЦД МЗ	Од 2024. континуирано	Буџет, донаторска средства
	Информисање о могућностима преквалификација	Број догађаја годишње	Грађани и грађанке боље	Општина, Комисија за родну	ОЦД Школе	Од 2025. континуирано	Буџет

	ије и доквалификације	Број учесника, по полу Удео учесника из вишеструко маргинализованих група у укупном броју учесника, по полу	информисан и о могућностима преквалификације и доквалификације, у циљу побољшања свог положаја	равноправност Савет за родну равноправност Лице за родну равноправност НСЗ	МЗ		
	Информисање жена, посебно жена из вишеструко маргинализованих група о могућностима покретања сопственог бизниса	Број догађаја („отворена врата“ за жене) које је организовала НСЗ Број жена које су информисане Удео жена из вишеструко маргинализованих група у укупном броју жена	Грађанкама обезбеђено информисање и подршка о могућностима покретања сопственог бизниса	Општина Савет за родну равноправност НСЗ ЦСР Комисија за родну равноправност	Канцеларија за младе НСЗ	Од 2025. континуирано	Буџет

	Подршка удруживању жена и започињању сопственог бизниса	Број организованих обука годишње Број новоформираних привредних друштава/предузетница годишње	Већа заступљеност предузетница у привредном животу	Општина., Комисија за родну равноправност Савет за родну равноправност НСЗ	НСЗ ОЦД	Од 2026. континуирано	Буџет, донаторска средства
	Промоција женског предузетништва	Број догађаја годишње Број предузетница које учествују Број учесника догађаја, по полу Број медијских прилога	Већа присутност предузетница и женског предузетништва у општини и њихова већа видљивост	Општина., Комисија за родну равноправност, Клуб привредника, служба за информисање и протокол	Привредна комора Медији Струковна удружења Школе Медији	Од 2026. континуирано	Буџет, донаторска средства
	Расписивање јавних позива за жене носиоце	Број расписаних конкурса	Унапређење економског положаја	Општина, одељења за буџет и	Комисија за родну равнопра	Од 2026. континуирано	Буџет, донаторска средства

<p>пољопривредних газдинстава за увођење нових технологија у пољопривредну производњу (органска производња, пластеници, цвећарство)</p>	<p>Број пријављених жена носилаца пољопривредних газдинстава по конкурс</p> <p>Просечна висина одобрених средстава</p>	<p>жена носилаца пољопривредних газдинстава</p>	<p>финасије и друштвене делатности НСЗ</p>	<p>вност</p> <p>Ресорна министарства (бригу о селу, пољопривреди)</p> <p>Градски секретаријати</p>		
<p>Испитивање потреба жена на селу о потребној подршци и неопходним подстицајима за останак на селу</p>	<p>Урађена анализа</p>	<p>Општина информисана о потребама жена на селу</p>	<p>Општина, Комисија за родну равноправност, одељења за буџет и финасије и друштвене делатности Савет за родну равноправност</p>	<p>КТРР</p> <p>ОЦД</p> <p>СИПРУ</p> <p>Експерти</p> <p>Ресорна министарства</p> <p>Градски секретаријати</p>	<p>2026.</p>	<p>Буџет, донаторска средства</p>

	Креирање посебних програма/мера који одговарају потребама живота на селу	Број креираних посебних мера/програма	Општина боље одговара на потребе жена на селу	Општина, Комисија за родну равноправност, одељења за буџет и финансије и друштвене делатности Савет за родну равноправност	ОЦД НСЗ Ресорна министарства Градски секретаријати	Од 2025. континуирано	Буџет, донаторска средства
Унапређење квалитета и доступности здравствене заштите	Информисање о доступној здравственој заштити, посебно жена из вишеструко маргинализованих група	Број догађаја годишње Број учесника догађаја, по полу Удео жена из вишеструко маргинализованих група у укупном броју учесника	Грађани и грађанке боље информисан и о доступној здравственој заштити	Општина, Комисија за родну равноправност Савет за родну равноправност Савет за здравство Саветовалиште за младе МЗ	Дом здравља ОЦД	Од 2025. континуирано	Буџет, донаторска средства

	<p>Подизање свести жена и мушкараца о важности превентивних прегледа и очувања опшег и репродуктивног здравља (карцином дојке, карцином грлића материце, превенција – вакцинација)</p>	<p>Број трибина/догађаја</p> <p>Број медијских прилога</p> <p>Израђени промо материјали</p> <p>Број учесника, по полу</p>	<p>Подигнута свест грађана и грађанки о важности превентивних прегледа и очувања опшег и репродуктивног здравља</p>	<p>Општина, Комисија за родну равноправност</p> <p>Савет за родну равноправност</p> <p>Лице за пр</p> <p>Савет за здравство</p> <p>Саветовалиште за младе МЗ</p>	<p>ОЦД</p> <p>Медији</p> <p>Дом здравља</p> <p>Школе и предшколске установе</p>	<p>Од 2025. континуирано</p>	<p>Буџет, донаторска средства</p>
	<p>Информисање дечака и девојчица о сексуалном и репродуктивном здрављу и заштити, о ризицима и болестима</p>	<p>Број трибина/догађаја</p> <p>Израђени промо материјали</p> <p>Број учесника, по полу и узрасту</p>	<p>Подигнут степен информисаности дечака и девојчица о сексуалном и репродуктивном здрављу и заштити, о ризицима и болестима</p>	<p>Општина, Комисија за родну равноправност</p> <p>Савет за родну равноправност</p> <p>Саветовалиште за младе</p> <p>МЗ</p> <p>Канцеларија</p>	<p>Дом здравља</p> <p>Основне школе</p> <p>Средње школе</p> <p>ОЦД</p>	<p>Од 2025. континуирано</p>	<p>Буџет, донаторска средства</p>

				за младе			
	Организовање превентивних здравствених прегледа у насељеним местима	Број догађаја годишње Број урађених превентивних прегледа, по полу Удео особа из вишеструко маргинализованих друштвених група у укупном броју урађених превентивних прегледа, по полу	Унапређен приступ здравственој заштити грађана и грађанки у насељеним местима	Општина, Комисија за родну равноправност Савет за родну равноправност Дом здравља Савет за здравство	МЗ ОЦД Медији	Од 2025. континуирано	Буџет
	Промоција здравих животних стилова (исхрана, редовни лекарски прегледи, спорт и рекреација)	Број догађаја годишње Број учесника, по полу Број медијских прилога	Подизање свести грађана и грађанки о важности здравих животних стилова	Општина, Комисија за родну равноправност, служба за информисање и протокол Савет за родну равноправност	МЗ ОЦД Дом здравља Спортски клубови/ савези Медији	Од 2025. континуирано	Буџет, донаторска средства

ПОСЕБНИ ЦИЉ 3. Безбедност жена и борба против насиља

Мере	Активности	Индикатори	Очекивани резултати	Носиоци активности	Остали актери	Рок	Потребни ресурси
Унапређење безбедности у заједници	Промоција локалног Савета за безбедност	Број догађаја Број медијских прилога Број учесника, по полу	Повећана свест грађана и грађанки о значају питања безбедности	Општина, Комисија за родну равноправност Савет за родну равноправност Лице за родну равнопавност	МЗ ОЦД Медији	Од 2025. континуирано	Буџет
	Умрежавање свих актера у локалној заједници који се баве питањима безбедности и родне равноправности, насиља над женама	Број актера Број одржаних састанака годишње	Безбедност је један од приоритета	Општина Комисија за родну равноправност, Савет за безбедност Савет за родну равноправност	ПУ/ПС Канцеларија за младе Локални штаб за ванредне ситуације	2025.	Буџет

					ОЦД		
	Испитивање ставова грађана и грађанки о безбедности	Урађена анализа о безбедности	Општина информисана о безбедносним проблемима грађана и грађанки	Општина Комисија за родну равноправност, Савет за родну равноправност Савет за безбедност	ОЦД Експерти	2025	Буџет, донаторска средства
	Израда плана за побољшање безбедности у односу на резултате испитивања ставова	Израђен план за побољшање безбедности у Пландишту	Општина боље одговара на безбедносне проблеме грађана и грађанки	Општина, Комисија за родну равноправност, Савет за безбедност Савет за родну равноправност	Установе, институције, ЈП ОЦД	2026.	Буџет
	Промоција резултата истраживања о безбедности жена на раду	Број догађаја Број учесника, по полу Број предлога за побољшање безбедности	Општина. боље одговара на безбедносне проблеме жена на раду	Општина, Комисија за родну равноправност Савет за родну равноправност	Савет за безбедност Установе, институције, ЈП	2026	Буџет, донаторска средства

		жена на раду		ст	ОЦД		
	Испитивање потреба за обезбеђивањем услуга за жртве насиља	Урађена анализа испитивања потреба	Општина боље информисана о потребама жртава насиља и боље планира мере	Општина, Комисија за родну равноправност, ЦСР Савет за родну равноправност	ОЦД Група за координацију и сарадњу Савет за безбедност Експерти	2024	Буџет, донаторска средства
	Израда плана за обезбеђивање услуга за жртве насиља, у односу на резултате испитивања потреба	Израђен план за обезбеђивање услуга за жртве насиља У план за обезбеђивање услуга укључене потребе жртава из	Општина боље одговара на потребе жртава насиља	Општина Комисија за родну равноправност, Савет за безбедност, ЦСР Савет за родну равноправност	ОЦД Група за координацију и сарадњу	2026.	Буџет

		вишеструко дискриминисаних група					
Превенција насиља, посебно насиља према женама и девојчицама	Организовање радионица са младима у циљу подизања свести о родно заснованом насиљу и безбедности	Број одржаних радионица годишње Број младих учесника, по полу	Младе жене и мушкарци имају повећану информисаност о родно заснованом насиљу	Општина, Комисија за родну равноправност, Савет за безбедност, Канцеларија за младе Савет за родну равноправност	ОЦД ПУ/ПС Основне и средње школе МЗ	Од 2025. континуирано	Буџет, донаторска средства
	Информисање грађана о родно заснованом насиљу и могућностима заштите, посебно у сеоским срединама	Број одржаних састанака Број учесника, по полу Број МЗ	Грађани и грађанке имају повећану информисаност о родно заснованом насиљу и могућностима заштите	Општина, Комисија за родну равноправност, Савет за безбедност Савет за родну равноправност	ОЦД ПУ/ПС МЗ	Од 2025. континуирано	Буџет, донаторска средства
	Изградња капацитета локалних актера који се баве питањима родно	Број одржаних обука годишње Број учесника, по полу	Локални актери имају повећане капацитете за бављење питањима	Општина, Комисија за родну равноправност, Савет за безбедност,	КТРР ОЦД Група за координа	Од 2026. континуирано	Буџет, донаторска средства

	заснованог насиља	Број институција/у станава чији представници учествују на обукама	родно заснованог насиља	Савет за родну равноправно ст ЦСР	цију и сарадњу НСЗ Експерти		
--	----------------------	--	-------------------------------	---	--------------------------------------	--	--

ПОСЕБНИ ЦИЉ 4. Унапређење квалитета живота

Мере	Активности	Индикатори	Очекивани резултати	Носиоци активности	Остали актери	Рок	Потребни ресурси
Повећање доступности културних садржаја	Установе културе креирају планове и програме у складу са потребама жена.	Број културних програма, годишње Број жена које учествују у реализацији културних дешавања	Повећано учешће жена у креирању, и реализацији јавних културних дешавања	Општина, одељење за друштвене делатности, установе културе	Комисија за родну равноправност	Од 2025. континуирано	Буџет
	Повећање броја културних садржаја у насељеним местима	Број културних дешавања у насељеним местима Број посетилаца, по полу	Повећано задовољство жена и мушкараца културном понудом града	Општина, одељење за друштвене делатности, установе културе	Комисија за родну равноправност МЗ Медији	Од 2025. континуирано	Буџет, донаторска средства
	Повећање културних садржаја којима	Број културних дешавања	Грађани упознати са женским	Општина, одељење за друштвене	Комисија за родну равнопра	Од 2025. континуирано	Буџет, донаторска средства

	се промовише женски допринос у култури	којима се промовише женски допринос у култури Број посетилаца, по полу	доприносом у култури и женским стваралаштвом	делатности, установе културе	вност ОЦД Медији		
Повећање доступности спортских активности и садржаја	Промоција важности спорта за девојчице	Број организованих догађаја Број учесника догађаја, по полу Број медијских прилога	Подигнута свест грађана и грађанки о важности бављења девојчица спортом	Општина, Комисија за родну равноправност, одељење за друштвене делатности Савет за родну равноправност Савез за спорт	Спортски савез Спортски клубови ОЦД Медији Ресорно министарство и градски секретаријат	Од 2025. континуирано	Буџет
	Организовање спортских активности за девојчице у основним школама	Број основних школа Број спортова Број	Повећано разумевање девојчица о важности спорта што резултира	Општина, Комисија за родну равноправност, одељење за друштвене	Спортски савез Спортски клубови	Од 2025. континуирано	Буџет, донаторска средства

		девојчица које учествују у спортским активностима	повећаном спортском активношћу девојчица	делатности Савет за родну равноправност	Основне школе Ресорно министарство и градски секретаријат		
	Промоција спортских и рекреативних активности за особе са инвалидитетом, посебно девојчице и жене са инвалидитетом	Број организованих догађаја Удео учесника са инвалидитетом у укупном броју учесника Број учесника са инвалидитетом, по полу Број медијских прилога	Подигнута свест грађана и грађанки о важности бављења спортом за особе са инвалидитетом	Општина, Комисија за родну равноправност, одељење за друштвене делатности Савет за родну равноправност Служба за протокол и информисање	Спортски савез Спортски клубови ОЦД Медији Ресорно министарство и градски секретаријат	Од 2025. континуирано	Буџет
	Промоција рекреације и рекреативног бављења	Број организованих догађаја	Подигнута свест грађана и грађанки о	Општина, Комисија за родну равноправност	Спортски савез Спортски	Од 2025. континуирано	Буџет

	спортом, посебно за вишеструко маргинализоване групе жена и девојчице	Број учесника догађаја, по полу Број медијских прилога	важности рекреације и рекреативног бављења спортом	ст, одељење за друштвене делатности Служба за протокол и информисање Савет за родну равноправност	клубови ОЦД Медији МЗ Ресорно министарство и градски секретаријат		
	Равномерна расподела средстава мушким и женским спортским удужењима	Висина средстава намењена спортским клубовима и спортским удужењима Удео средстава додељен женским спортским клубовима и спортским удужењима	Повећање могућности за бављење женским спортом	Општина, Комисија за родну равноправност, одељење за друштвене делатности Савет за родну равноправност		Од 2026. континуирано	Буџет

	Организовање женских спортских и рекреативних догађаја	Број догађаја годишње Број учесница догађаја	Популаризација бављења спортом и рекреацијом за жене	Општина, одељење за спорт, одељење за буџет и финансије Спортски савез	Комисија за родну равноправност Спортски клубови ОЦД Медији МЗ Ресорно министарство	Од 2025. континуирано	Буџет донаторска средства
--	--	---	--	---	--	-----------------------	---------------------------

7. СПРОВОЂЕЊЕ И ПРАЋЕЊЕ СПРОВОЂЕЊА ЛАП-а

Праћење и извештавање о примени локалног акционог плана за родну равноправност у ЈЛС једна је од веома важних активности која омогућује да се континуирано и систематски прати предузимање мера и активности за унапређивање родне равноправности у ЈЛС. Спровођење и праћење ЛАП за РР општине Пландиште према закону је одговорност је Савета за родну равноправност као и лица за родну равноправност.

Носиоци активности су локална управа и локалне институције (директни и индиректни буџетски корисници), као и локална удружења грађана и друге организације, у сарадњи и партнерству са локалном самоуправом.

За праћење реализације активности дефинисаних ЛАП-ом, осим носилаца активности, надлежна је Комисија за родну равноправност. Комисија је уједно надлежна и за праћење остварености циљева ЛАП-а, на основу дефинисаних индикатора и за координацију других носилаца активности и сарадњу локалне управе са другим институцијама и организацијама.

Динамику ових активности треба повезати са динамиком активности које ЈЛС имају у вези са праћењем и извештавањем о реализацији Стратегије за родну равноправност и Акционог плана за њено спровођење. Усклађивање ових активности доприноси рационализацији и ефикаснијем раду на овим пословима.

Праћење и извештавање о примени локалног акционог плана за родну равноправност укључује:

- Садржај годишњег извештаја²² у који се уносе:
 1. Оцена стања родне равноправности у области за коју је орган ЈЛС надлежан и одговоран за спровођење активности предвиђених локалним акционим планом.
 2. Резултати остварених активности који се исказују коришћењем индикатора (показатеља) који укључују почетну вредност и циљану вредност.²³
 3. Подаци о износу финансијских средстава утрошених за реализацију планираних активности.
 4. Препоруке за унапређење родне равноправности у области за коју је орган јавне власти у ЈЛС надлежан и одговоран за спровођење активности предвиђених локалним акционим планом.

Обавезу органа јавне власти у ЈЛС који је, у области за коју је надлежан, одговоран за реализацију мера и активности предвиђених локалним акционим планом за

²²Члан 66. ставови 1, 2. и 3. Закона о родној равноправности.

²³Члан 66. ставови 1, 2. и 3. Закона о родној равноправности.

родну равноправност да припрема годишњи извештај о примени мера и реализованим активностима у току једне календарске године.

Припрема извештаја је обавеза лица задужених за родну равноправност која прате спровођење политика и мера за унапређивање родне равноправности из делокруга органа у којем су запослена.

- Обавезе Савета за родну равноправност и Комисије за родну равноправност у ЈЛС везане су за праћење и извештавање о примени локалног акционог плана за родну равноправност.

Извештај се доставља до краја текуће године Савету за родну равноправност у ЈЛС.

Савет за родну равноправност обједињује достављене извештаје и припрема годишњи извештај о реализацији локалног акционог плана за родну равноправност до 15. јануара текуће године.

Обједињен годишњи извештај Савета за родну равноправност доставља Комисији за родну равноправност која разматра извештај и упућује га Скупштини ЈЛС и ради информисања.

- Публиковање годишњег извештаја о спровођењу активности предвиђених локалним акционим планом за родну равноправност. Обједињени извештај објављује се на одговарајућој интернет страници ЈЛС или у службеном гласилу ЈЛС како би био доступан и широј јавности.

Поред тога, општина биће партнер у свим активностима које се спроводе и финансирају донаторским средствима и ставити на располагање своје ресурсе у циљу спровођења активности. Активности планиране ЛАП-ом подразумевају једнаке могућности за учешће припадника и припадница вишеструко маргинализованих група и тамо где то није посебно наглашено, односно, ЛАП се спроводи уз поштовање родне равноправности, забране дискриминације и једнаких могућности.

7.1. ПЛАН СПРОВОЂЕЊА И ПРАЋЕЊА

Одговорности и носиоци активности:

- Одговорност за спровођење и праћење ЛАП-а припада Савету за родну равноправност и лицу задуженом за родну равноправност.
- Носиоци активности укључују локалну управу, институције (директни и индиректни буџетски корисници), удружења грађана и друге организације, у сарадњи са локалном самоуправом.
- Комисија за родну равноправност је надлежна за праћење реализације активности ЛАП-а, координацију између носилаца активности и сарадњу са другим институцијама.

Процедура праћења:

Праћење реализације активности треба да се усклади са праћењем Стратегије за родну равноправност и Акционим планом за њено спровођење како би се обезбедила ефикасност и рационализација процеса.

Годишњи извештај о примени ЛАП-а:

Извештај обухвата:

- Оцену стања родне равноправности у надлежности ЈЛС.
- Резултате остварених активности кроз индикаторе (почетна и циљана вредност).
- Финансијске податке о утрошеним средствима.
- Препоруке за унапређење родне равноправности.

Сваки орган јавне власти у ЈЛС, одговоран за реализацију активности предвиђених ЛАП-ом, има обавезу да припреми годишњи извештај о применимера и оствареним активностима. Лица задужена за родну равноправност у сваком органу прате спровођење политика и мера.

Одговорност Савета и Комисије за родну равноправност:

Савет за родну равноправност обједињује достављене извештаје и припрема јединствени годишњи извештај до 15. јануара наредне године.

Комисија за родну равноправност разматра извештај и упућује га Скупштини ЈЛС на разматрање и информисање.

Јавност извештаја:

Годишњи извештај се објављује на интернет страници ЈЛС или у службеном гласилу, како би био доступан јавности.

Укључивање маргинализованих група:

ЛАП осигурава једнаке могућности за учешће маргинализованих група у свим активностима, уз пуно поштовање принципа родне равноправности и недискриминације.

Сарадња са донаторима:

Општина Пландиште ће бити партнер у свим активностима које се финансирају донаторским средствима и пружиће своје ресурсе за реализацију активности предвиђених ЛАП-ом.